

PHONG-HOA

16
trang

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU

7
7/11

TÒA SOẠN: N° 25 BOULEVARD HENRI D'ORLEANS
TRỤ SỞ: N° 1 BOULEVARD CARNOT - HANOI
FONDATEUR DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN QUẢN MẠI

DIRECTEUR
NGUYỄN TƯỜNG - TAM

GIA BAO	BÔNG LƯƠNG	NGOẠI QUỐC
1 năm	3000	4000
6 tháng	1.600	2.000
3 tháng	0.900	1.200
ADMINISTRATEUR GÉRANT		
PHẠM HỮU SINH		

SÔNG CHẾT

Tây-phương họ giàu, họ trọng cái sống, bao nhiêu tình-thần nghị-lực đều đem ra làm cho đời người được sung sướng hơn, vui vẻ hơn, hoạt-dộng hơn. Tim tôi máy móc, nghiên cứu khoa-học chẳng qua là để cho người ta được sống một cách đậm thắm...

Dân Việt-Nam ta lại coi rẻ cái sống, trọng cái chết. Ta hơn họ hay kém họ ở chỗ ấy.

Ăn no, mặc ấm, ở với nhau cho hòa thuận, vui vẻ, tưởng đời này ai cũng nghĩ thế. Nhưng mà không.

Cái đời mình dầu vô vị đến thế nào đi nữa, mà lúc hai tay buông xuôi, có ma lo giở nhón, có nhiều câu đối phàng, có nhiều tiếng khóc hờ, mình cũng phải lấy làm mãn nguyện. Sống đầy khổ sở, ăn cơm hăm, bận áo rách, cũng cam lòng, miễn sao có tiền mua lấy cái quan tài sơn son thiếp vàng để đến lúc nhắm mắt đi, có gỗ đẹp, có sơn tốt giữ bền được năm sương khô.

Mấy gian nhà thờ phải cho lòng lấy uy nghi, đến ngày giỗ, phải có cỗ bán linh đình để cho láng mạc đến ăn, bữa lấy đôi lấy bữa cỗ kẻ cũng không đắt: phải mua vàng hương áo mũ đem đổi cho người chết được hưởng lấy đồng gió-tàn.

Không những thế. Mỗi năm lại phải mấy lần tảo mộ, mà đèn nhang trên bàn thờ bao giờ cũng phải có. Cũng vì đây mà nhiều người năm năm, tháng tháng phải ở lì chốn quê cha đất tổ, khu khu giữ lấy mấy ngôi mộ tổ, hôm sớm phụng thờ. Cũng vì đây mà dân Việt-Nam ta có li hương, đến hôm giỗ tết cũng phải giữ về...

Ta mến cái chết, nên chỗ nào cũng thấy nói đến, nghĩ đến người đã quá khứ. Bước chân ra ngoài ngõ như vào một bãi tha ma. chung quanh mình lúc nào cũng như phảng phất những linh hồn gàn gúi hay xa lạ:

Loanh quanh ở trong làng, không rời khỏi lũy tre xanh, ngôi mộ tổ. Ở buổi đời này mà vẫn giữ lấy lễ lối cũ, còn cạnh tranh làm sao được sinh tồn làm sao được!

Thiếu-niên ta phải tìm đường mà tiến, tiến vào con đường sống để sinh-hoạt một cách có phong vị. Người đã chết rồi, ta chỉ mến thương, gầy kính. noi theo trí người mà đạt lấy những điều mà người mơ tưởng lúc bình sinh.

Ta nghĩ đến người chết, nhưng trước nhất ta nên nghĩ đến người sống!

TU-LINH

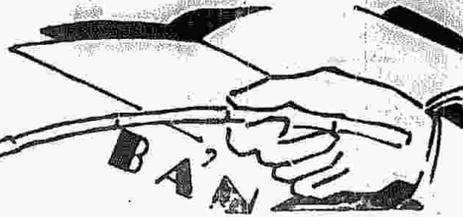
Cảnh trong Hội-chợ

Công-tử theo đuôi

Cậu bé — Chị này, mỗi lần em đi ra sau, thì con chó mực nó cứ chạy theo nó người, !
 Cô chị (nói to) — Mỗi lần chị đi ra ngoài phố... cũng thế!

THẾ GIỚI CŨ
MỤC TÀU GIẤY

Vỡ Lòng

Ngày ngày đi qua nhà học, tôi đứng chân đứng nghe anh tôi và hai con ông đồ đọc sách sang sảng thì trong lòng tôi lấy làm sợ hãi vô cùng.

Tôi cho rằng phạm làm thân con trai là phải học. Chả thế mà hệ mẹ tôi âm tôi vào lòng hỏi: « Con nhớn lên làm gì? » thì tôi không ngần ngừ trả lời ngay:

- Con nhớn lên đi học.
- Học để làm gì?
- Học để thi đỗ làm quan.

Bao giờ tôi cũng trả lời như thế, và bao giờ mẹ tôi nghe câu trả lời cũng ôm ghi lấy tôi mà hôn lấy hôn để:

- Ủ, con học thi đỗ làm quan cho thầy mẹ nhớ nhé

Thành thử hệ mẹ tôi hỏi tôi câu « con nhớn lên làm gì? » thì lòng tôi sung sướng lắm, vì tôi biết thế nào cũng sẽ được mẹ tôi hôn hít âu yếm.

Tuy thế mà tôi không cho học và làm quan là danh dự, và tôi đã biết quan là gì. Tôi chỉ yên chí rằng đó là một sự bắt buộc phải làm. Vì thế, nếu tôi lo lắng lắm: tôi lo rồi cũng đến như anh tôi suốt ngày cầm đầu đọc sách, mất cả thời giờ chơi đình, chơi chùa.

Sự phỏng đoán của tôi chẳng bao

lâu đã thành sự thực.
Một hôm ông đồ đương ngồi uống rượu với cha tôi, tôi quần áo lấm lém tay cầm con chim mới để chạy sòng sọc vào khoe:

- Thầy ơi thầy, Con bắt được con chim không có lông!

Tôi cho đó là một sự phát minh của tôi, vì tôi chỉ tưởng tượng được loài chim có lông và bay lượn trên không, chứ không bao giờ tôi lại ngờ rằng có con chim đỏ huây huây và nhả như nhữ thế.

Vừa trông thấy con vật khôn nạn ngộ ngộ ở trong bàn tay tí hon của tôi, cha tôi vội kêu:

- Giời ơi! Con bắt ở đâu thế? Có vất đi không?

Tôi vội vàng ném con chim xuống đất mà trả lời:

- Bẩm thầy, con không bắt, nó rơi ở trên mái nhà xuống đấy... Không biết ai vật lông nó đi nên nó không bay được.

Ông đồ nhìn tôi chông chọc, khiến tôi sợ quá, cúi mắt xuống. Ông nâng cốc rượu gần môi, thông thả bảo cha tôi:

- Thằng này, tôi xem cha nghịch ngợm mà lại không có trí xét đoán, phải cho học mới được. Thằng nhân có giấy rằng: nhân bất học, bất tri lý, người chẳng học, chẳng biết lý.

Cha tôi thũ nhủ chắc cũng có học nhiều nên hiểu thấu được câu của thanh hiền. Mà không những cha tôi

hiền, cha tôi lại đối đáp được cả bản g chữ nho. Sau một hợp rượu và một tiếng khà, cha tôi gặt gù đầu trả lời ông đồ:

- Phải cụ nói chi phải. Ấu bất học, lão hà vi? Trẻ chẳng học, già làm gì?

Tôi đứng há hốc mồm nghe hai người nói chuyện bằng chữ, trong lòng lấy làm kính phục lắm.

Ông đồ lại quay lại nhìn tôi, nhưng lần này thì ông tươi cười chứ không cau có như lần trước, nên tôi cũng bớt sợ. Ông xoa đầu tôi mà nói rằng:

- Con nghe lời cha con nói đó. Vậy con cần phải học, để lớn lên mà giúp vua, giúp nước. Thành nhân có giấy rằng: muốn trị thừa nước, thì trước phải tề thừa nhà, muốn tề thừa nhà thì trước phải sửa thừa thân, muốn sửa thừa thân thì trước phải chính thừa lòng, muốn chính thừa lòng thì trước phải thành thừa ý, muốn

thành thừa ý thì trước phải tề thừa biết, nghĩa là phải học. Ấy là ta dịch ra tiếng ta cho con hiểu. Chứ thành giấy bản giữ Hàn kia.

Cha tôi cũng biết lời thành giấy là bậy lắm, nhưng tuy thế mà vẫn không quên những sự thực ở trước mặt. Ngại sợ ông đồ còn nói nữa, liền cầm đầu mời:

- Cụ ngồi! mời cụ cạn cốc rồi mời em, chẳng người cả cạnh.

Cơm vừa hết đĩa bỗng bắt ông đồ đã bắt lấy ngay lịch xem ngày. Xem xong ông đặt quyển lịch lâu xuống giường, ung dung nói rằng:

- Số cháu thế mà đỏ. Hôm nay khai tâm được.

Cha tôi tỉnh vẫn cần thận liền hỏi:

- Vậy hôm nay nghỉ nhập học à?
- Không, nhưng nghỉ lễ tự, thượng lương.

Cha tôi ngẩn ngừ:

Thưa cụ, thế sao gọi là nghỉ ngay được?

Ông đồ cười nhạt như thương hại cho cái học lực của cha tôi còn kém, rồi đặt lại cái mục kính gọng đồng cho ngay ngắn mà giảng nghĩa rằng: - Việc nhập học là do sự lễ-tự mới có. Còn như người có học vấn tức như nhà có óc. Nhỡ tư tưởng thanh niên vào bộ óc đất nát cũng vì như cất nước cho nhà. Vậy thì nghỉ lễ-tự thượng lương cũng tức là nghỉ nhập học. Vậy cụ bảo thời sớm, sớm đầu xanh và mở gà, gà giò non, để chiêu nay thì khai tâm cho cháu.

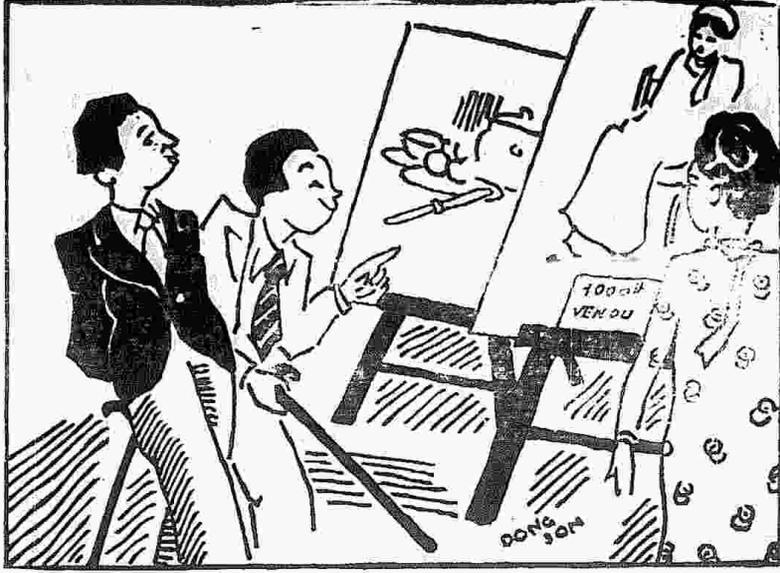
(Còn nữa)
Nguyễn Linh

Advertisement for ROSETTE Cigarettes. Includes text: NÊN HÚT THUỐC THÔM ANGLÉ hiệu ROSETTE, COMPAGNIE COLONNE TABACS, and price 0,13.

Advertisement for 'Tuyệt hết Bệnh lậu. Giang' medicine. Includes text: Tuyệt hết Bệnh lậu. Giang, Các người sau khi khổ chứng bệnh lậu... Bình-Hưng 39 Pavillons (phố Mã-Mây) 1 góc lấy số 543

Họ xem tranh đấu xảo

Họ xem đồ đấu xảo

- Đây anh, trông tinh khố-ô-ông... mà lại heat động nữa!

- Đây anh, trông khẩu tế!

..TỪ NHỎ ĐẾN NHỚN..

Vấn đề giảm tài binh tại hội quốc liên

Việc hai nước Trung, Nhật chưa giải quyết xong, đã đến vấn đề giảm tài binh. Nước Đức, sau khi chiến tranh, binh bị giảm đi rất nhiều, đến nay được cơ hội yêu cầu hai điều: một là, các cường quốc khác, nhất là nước Pháp, phải giảm binh đi cho bằng nước Đức, hai là phải để cho nước Đức được tăng tài binh lên cho bằng các cường quốc khác.

Nước Pháp không bằng lòng, nước Anh không bằng lòng, nước Mỹ cũng không bằng lòng.

Lẽ tất nhiên là không nước nào giảm ít binh đi cho bằng nước Đức, mà không muốn cho Đức tăng binh bị lên cũng là lẽ tất nhiên.

Đức cũng không bằng lòng, dọa ra hội, dọa không đến hội đồng giảm tài binh, rồi cứ việc đúc súng ống khí giới.

Các nước khác cũng vậy, cứ việc đúc súng ống khí giới...

Mà mấy ông đại-biêu cứ việc bàn đến vấn đề giảm tài binh.

Theo báo ấy thì các ông xin cho phóng viên các báo được vào dự hội đồng, vì các ông muốn cho các báo hô hào cho những điều thỉnh cầu của các ông, những điều thỉnh cầu ấy lẽ tất nhiên các ông cho là ghê gớm. Không ngờ các báo viết bằng quốc ngữ có quyền tự chủ, nên có lắm ông nghị phải đem lên mặt báo cho thiên hạ bình phẩm.

Nghe đâu có ông lên nản ni nổi hơn điều thiệt với quan Thống sứ, các ông biết đâu nản ni thế lại tố ra rằng mình ngay thật, thà nín thít đi lại hơn!

Các ông không muốn cho báo giới được quyền chê các ông, ấy thế mà nếu ai bảo các ông xin cho báo giới được tự do, các ông lại ký cả hai tay.

Còn ở học độ nào, các ông nghị bằng hai xin bỏ giấy chữ tay ở các lớp Sơ-dã, mà đến con ông ấy, ông ấy lại muốn cho học chữ tay ngay từ lớp đồng ầu.

Phải làm thành câu, là thỉnh cầu cho người khác.

Từ ông Huấn đến các ông Kiểm

Ngày xưa, các bà giáo nói đến chồng

chỉ thấy dùng một tiếng: quan giáo. Hơn một năm nay, nhiều bà lo, lo việc ăn khao cho chồng lên chức quan Huấn, quan Kiểm, quan Đốc, nhưng trong bụng các bà ấy lại mừng, mừng... được làm bà lớn thực thụ.

Các bà giáo lo, các ông giáo cũng lo... lo mua áo thụng sanh, thẻ bài ngà, điều ống, chấp khâm, lo cả mua lọng nữa. Nhưng không phải là các ông vu hư danh đầu, chàng qua là các ông thích vận áo thụng, thích đeo thẻ ngà, thích hút thuốc lão dầy thối!

Đôi với bạn đồng nghiệp

Một tỉnh chỉ có một quan Đốc hay một quan Kiểm, mỗi huyện cũng chỉ có một quan Huấn. Còn thì là «bầy giáo» cả. Đã là bầy giáo thì đối với quan trên phải giữ lễ, ấy là lẽ thường.

Các ông giáo thì sai không biết thế cho, không biết lễ nghĩa phải vào hầu quan Kiểm, gặp quan Kiểm không biết vái, giải, ngày giỗ nhà quan Kiểm không bằng lòng là phải làm, mà quan có quờ, chỉ nên vái rồi lui ra, sau mới có cơ lên làm... quan Kiểm.

Thầy bói cãi nhau

Cô Tô

- Ông nhờ vào mặt mày bây giờ!

- Ông thì cho mày một gậy, cho chết bỏ đời nhà mày!

Thiếu niên nước ta không phải là trẻ, nhưng mà là già, và có đủ cả những linh hồn quý hóa của cái tuổi ấy.

Không phải là trẻ, vì thiếu niên ta đạo mạo nghiêm trang như một cụ nho ngoài bảy mươi tuổi. Đi đứng, ăn nói, và đến cả tư tưởng đều phải có khuôn phép hẳn hoi, không được nói mạnh, không được cười to. Chiếc chiếu trải không ngay không được ngồi, miếng thịt thái không vương không được ăn, (lời dicit Khổng giáo).

Từ, sắc, yếm, đồ, không được bên mình đến, vì đó là những cuộc chơi của tuổi già, nếu chơi những thứ ấy trong vòng ba mươi tuổi, thì lại là trẻ con mất.

Những kẻ nào hay vui vẻ cười đùa, hay tập thể thao, thì họ hàng làng mạc chỉ coi bằng đứa trẻ lên ba, không còn kèm một chút. Nếu lại không nghĩ theo sách của thánh hiền, thì để chỉ bằng đứa trẻ lên một.

Phải biết rung đùi ngâm thơ tám, thơ vắn than giải thưởng cho cuộc đời biến đổi, cũng như các cụ ta xưa ngâm thơ lâu, thưởng cho cuộc đời biến đổi.

Nói cho đúng, thì thiếu niên ta có cái bề ngoài thực già, già cần, già cốt, có cái bề trong cũng già nổi, già cốt già cần.

Mà làm gì có thiếu niên nữa. Trên mảnh đất này, chỉ có rất những các cụ, cụ già và cụ non.

TU LUY

Dọn nhà!

Hiệu Báo-chế Thiệu-Hòa-Đường trước ở số nhà 25 phố Hàng Gai gần chợ Đồng Xuân. Nay dọn đến số nhà 20 phố Hàng Đường vẫn xem mạch và bán thuốc như thường. Vậy các ngài có lòng chiếu cố xin rời gót ngọc lại. Bản hiệu rất lấy làm hoan nghênh.

Thiệu-Hòa-Đường chủ nhân
Hứa-Gia-Ngư kính cáo

Nghị-viện với báo giới

Báo Bạn dân vừa rồi có nói đến các ông, khen các ông, chỉ khen các ông.

Chuyện ngắn

TÔI LẤY VỢ!...

Ai nói đến rượu, nhất là rượu đám cưới là tôi lại sợ. Thật vậy, vì rượu cưới mà tôi phải một mẻ hú vía, mà cũng vì rượu cưới mà tôi lấy nhà tôi.

Thật ngẫu nhiên quá! Các bạn hữu đã biết, 5 năm về trước tôi còn là một gã thiếu niên tinh tinh rất phóng khoáng... 21 tuổi đầu, vừa bỏ ghế nhà trường nhập tịch dân cao giấy. Lương bổng đầu chẳng dăm ba trăm gì nhưng cũng đủ cho mình tiêu sài rộng rãi.

Miệt mài trong cuộc truy hoan, bao nhiêu những sự khoái lạc vật chất của tuổi trẻ đem bù đắp hầu hết. Lúc ấy động nhà bàn đến lấy vợ là chối bai bãi. Việc gì đang sung sướng lại rước cái nợ ấy về cho nó-êo!... Cơm hàng cháo chợ...! còn hơn, chứ sung sướng gì «cơm mẹ đẻ» quanh năm?

Đời mình thế, tự cao là thú lắm, là lãng mạn lắm! Ai ngờ: ghét của nào giờ chào của ấy, thế mấy tội!

Phải, tôi còn nhớ cuối năm ấy anh B... bạn học cũ với mình xuống Nam, ăn cưới. Hấp tấp sắp sửa hồ ngay xuống chốn quê cụ Tú-xương.

Anh B... con một ông huyện mới về hưu, nhà vào bậc giàu ở thành Nam vừa đại dăng khoa, bây giờ tiêu... con gì vui bằng! Ph: o nồ liên thanh, yến tiệc linh đình suốt ngày, thời thời các danh hoa ở nơi núi Gôi, sông Vỹ lại làm giúp xuất ngày không ngớt? Nhà anh B... cũng có cô em gái xuân xanh cũng độ đôi chín gì đó, khuôn rằm đầy đặn, trắng trẻo, mồm mím... công việc trong nhà ra rạng thao lăm thời phải.

Thấy khếch Hà-thành xuống, suốt ngày léo-sáo sai đây tờ, bánh trái, tay có làm bày ra như la hán.

Tối hôm động phòng, mình đã bàn mạch với anh em đồ cho chú để một bữa thực say, chơi khăm cô dâu cho biết tay lũ «quỉ dữ» Hà-thành. Ai ngờ chú để cũng chẳng phải tay vừa, cũng là hạng thùng không đáy, cứ tay đôi với mình mãi hết lu nhỏ đến lu lớn,

Sau không biết bao nhiêu bát mèo-loa rượu, mình chỉ còn chấp chớn thấy họ bội vôi vào chân chữ đề và bốn thàng số ngược vào tận phòng. Con mình thì hai đứa sặc lên gác, đái vào trong buồng.

Ai có hay rượu mới rõ cái nghiệp uống rượu là hay đi giải.. nên đã mềm gi xuống, còn phải ngóc giậy sờ soạng ra cầu thang mấy bận. Thế rồi cứ thiếp đi đến sáng bạch, mặt giời lên một con sào rồi mà chưa giậy. Sau thấy lộp cộp tiếng guốc đi ở than số gác, tiếng vỗ cửa và léo léo: «Con gái nhà có việc mà bây giờ chưa giậy. Giật mình bừng mắt giậy thời ối chào ối là chào, mình ngủ tay vẫn quàng cổ một mỳ nhân tóc mây bỏ sỏ, phong phanh có chiếc áo cánh lụa.. Minh chỉ kêu được có tiếng: «ôi» thời cửa đã mở, bà cụ huyện bước vào, mà cô bé cũng vừa mở mắt. Thì ra ban đêm chuển choáng, buồng mình chẳng vào lại đâm vào buồng con gái cụ huyện, rồi cứ thế leo lên giường nằm làm một giấc đến sáng. cô bé cũng suốt ngày mệt nhọc cứ ngủ lị.

Khốn nạn, ai thử đoán thử tôi xem quang cảnh lúc ấy ra sao. Như người ta, cụ huyện cứ yên, trong nhà đóng cửa giậy nhau. Không thể bà cụ cứ vô đầu vô tai găm thét: «Thôi giết gái già này rồi. Đám đốn...»

Cu ông ở dưới nhà lập cập lên, chú để cũng mắt nhắm mắt mở lộp ngóp dờ đến. Minh mười miệng cũng chẳng phân được trái phải, cứ đành ý thần sắc rã, cười gượng, ai soay ngang soay ngựa thế nào thì soay.

Thế rồi nửa tháng sau tôi lấy vợ, tôi lấy con gái cụ huyện, nhà tôi bây giờ.. Cũng ô-tô, cũng pháo, duy chỉ có rượu là tịnh không!

Ngọc-Quỳnh

SẮM ĐỒ NỮ-TRANG! NÊN ĐẾN HIỆU VẠN-TƯƠNG

Chính hiệu Bà Lục
số 293 k. Phố Chợ sắt Hải-phòng
Có bán theo cách lĩnh hóa giao ngân.

YO... YO...!

Các nước văn minh ở phương tây hiện giờ đang mê một thứ chơi lạ: là chơi yo-yo (đọc là i-ô i-ô!)

Thứ chơi đó đã nhập cảng nước Nam ta.

Ở Hà-thành bây giờ, người nào sang trọng đều chơi yo-yo mới tỏ ra mình là «ngươi mới», là người theo đúng «mốt»

Yo Yo

Yo-yo là cái gì? Có gì đâu: chỉ có hai miếng gỗ tròn, ở giữa có cái trục ngang, có giấy huộc giải độ một sải, quấn giấy chửng quanh trục, cầm một đầu giấy rồi thả yo-yo xuống, lại rập lên, lại thả xuống, lại giật lên, cứ thế mãi mãi.

Nó cũng tựa tựa như «kéo gân lỗ cốt» hay «giây hương sen» của ta. Chỉ khác có một điều là «hương sen» hay «lỗ cốt» là thứ chơi riêng của trẻ con, mà yo-yo là một thứ chơi của người nhớn (trẻ con chơi cũng được).

Đặc tính của yo-yo

Tập chơi yo-yo không có gì là khó, độ nửa giờ là chơi được. Nhưng cái hay thì vô cùng. Chắc rồi sẽ có cuộc thi yo-yo để lấy giải vô địch, cũng như thi đánh vợt, đi bóng vậy.

Yo-yo có mấy cái đặc tính

- 1 Làm mất thời giờ
- 2 Làm mệt óc những người nào

CUỘC ĐIỂM... BẢO

Ông Thái-phỉ công kích ông nghệ Nguyễn-mạnh-Tường

Cũng học đòi bắt chước ông Phạm-quỳnh công kích ông nghệ Chương, ông Thái-phỉ lên giọng thông thái công kích ông nghệ Tường và chương lên cột nhất cái đầu để to trương: «Nếu ông nghệ không biết ta nên bắt nước gì của văn ngoại quốc. Trả lời bài ấy, đã có ông Tường. Học giả ông phục cái tài ghê gớm của ông Thái-phỉ mà cười mát, lẳng-lẳng chịu sang Pháp học thêm thì cũng chưa biết chừng

ông có một điều, chúng tôi lấy làm lạ là cái đầu để bài văn công kích của ông Thái-phỉ như có ý làm ra vu-vơ để có chỗ công kích chàng? Thực vậy, ông Tường nói:

«Bắt trước những lối gì? Tôi xin trả lời ngay rằng cái đó là tùy ở tình cách từng người, tài cán từng người, cứ kể đại cương thì lối gì cũng hay, nhưng cái lối hợp tình tình vì thích hợp với những sự cần biết của trí thức quốc gia.

Những lối ấy là những lối gì, cái đó tôi không biết.

Y tác giả nói mình có tài về lối gì thì bắt trước lối ấy. Chẳng hạn ông A. có tài và muốn bắt trước lối văn tiểu thuyết, ông X. muốn bắt trước lối văn hài-kịch, ông Thái-phỉ muốn bắt trước lối văn công kích của ông Phạm-Quỳnh, cái đó ông Tường biết sao được, chỉ tùy lòng muốn, ở tài cán từng người mà thôi...

Nay ông Thái-phỉ, cái tài cán của ông chỉ đủ viết nổi mục «ơ lờng» được thôi, đừng bắt trí thức của ông lên-vèn tới môn văn bình-phẩm mà uống cho nó quá. Chỉ nên theo gương ông Tường học thêm nữa rồi thông thả sẽ nói chuyện.

xưa nay chưa phải dùng đến óc.

3 Kiểm việc làm cho những người «thất nghiệp» hiện giờ đang nghĩ tay.

Chơi yo-yo là một cách giải trí rất thông minh, rất mở mang trí thức. Rồi đây phong trào yo-yo lan rộng khắp nước, từ nhà quê đến kẻ chợ đi đến đâu sẽ cũng thấy yo-yo.

- Yo-yo, nào mời cụ ra đình?
 - Yo-yo, tôi yêu mẹ lắm.
 - Yo-yo, chị ơi, con bé nó lạc rồi.
- Yo-yo! Ya-ya!

Một sự chẳng ngờ

Tướng số xưa nay tôi vẫn cho là một Khoa-học thường thức để tiêu khiển song vì tinh-tô-mô nên tháng hai vừa rồi tôi có đến chơi nhà ông Thần-cốc-Tử, số 49 phố Hàng Bông để xem 1 quẻ Cát hung, vận hạn tương-lai dĩ vãng».

Ông nói đều đúng cả, nhưng ông có giận một điều cần thiết rằng phải đề phòng, kéo đến tháng tám này khéo đến vợ chết con chết.

Tôi chẳng để ý đến lời đoán, vì vợ tôi đang có thai mà khỏe mạnh; thế mà đến tháng tám ngày mùng chín con tôi chết, đến mười hai vợ tôi chết nốt cách chẳng ngờ.

Tôi rất đau đớn, song rất phục tài ông Thần-cốc-Tử là một nhà tướng số rất giỏi đời nay. Vậy có vài hàng thành thực giới thiệu ông với bà con ta.

Bùi-ngọc-Khang
320 Route de Huế

Bà Nghi — Kia bà hàn đi đâu đấy? Chấn làm sao mà mặt mũi sưng đỏ?
Bà Hàn — Ấy cháu đau răng, lời định đến bác Đốc hỏi xem nên mang cháu đi chữa đâu?
Bà Nghi — May quá, tháng cháu này trước cũng đau, mồm miệng sưng to bằng hai thế mà tôi chỉ đem cháu lại nhà Giờng răng Trần-quang-Minh chữa vài lần là khỏi.
Bà Hàn — Ấy tôi quên bằng đi đấy, bác Đốc cháu trước cũng giờng răng vàng ở đó, vác khen công việc cần thận và có vẻ mỹ-thuật mà nhất là chữa mấy cái răng cho bác gái cháu thì lại thêm tinh quá — Chẳng biết có gần đây không?
Bà Nghi — Kia kia, ngay trước mặt, bác cứ trông biển đề « Nhà giờng răng » TRẦN-QUANG-MINH số nhà 199 phố Hàng Bông lớn là phải!

TỪ CAO ĐẾN THẤP.

Phong dao mới Điền kinh.

Trong làng vận động thể thao,
Có môn nhảy hố, nhảy cao nhảy giải.
Lắm anh nhẩy cũng đã tài.
Nhưng chẳng mấy người dặng mặt quán
quán.

Tỉnh Hà có một văn nhân,
Người thời cũ chẳng má chán nhẩy tài.
Uốn mình cất cánh vươn vai.
Nhảy một cái giải vô lời tân Kinh,
Ấy nhờ vận động trứ danh,

Nhảy cao

Hội Điền-kinh sắp mở. Trong bọn
tài tử, có ông Phạm-Giao, con ông Phạm-
Quyển, năm ngoái giết chức vô địch
về môn nhảy cao.

Năm nay có lẽ rồi ông lại vẫn giữ
chức vô địch về môn nhảy cao -- cho
bay rằng:

« Cha nào con nấy ! »

Ông cử Dương bá-Trạc

Độc xong quyển « Văn-học Tạp-chí »
hai ông hỏi nhau :

-- Ông cử Trạc có ý tưởng gì không
nhì ?

-- Không, ông không có ý tưởng gì
cả.

Ông cử hơn người ở chỗ ấy !

Văn-học Tạp-chí

Tam-kỳ Tạp-chí vì không có « kỳ »
nào đề ý, nên đổi ra Văn-học. Văn-học
là một cơ quan chuyên khảo cứu bàn
luận về quốc-văn. Ngoài bìa các ông đề
như vậy.

Trong báo các ông giầy tiếng ăng-lê,
tiếng quảng-dông.

Tiếng ăng-lê cũng là quốc-văn, tiếng
quảng-dông cũng là quốc-văn, biết rằng
ông cử Trạc là người quảng-dông, hay
là người ăng lê ?

-- Không, ông cũng là người Annam,
như ông Ng-trọng-Thuật . . . than ôi !

Một vật lạ

Ở phố Sinh-tử (Hanoi) gần đường xe
lửa, có một cái nhà gạch hai tầng, có
cửa lớn, có cửa sổ, có chân song. Đến
đây chưa có gì là lạ. Cái nhà ấy có cái
biển đồng, cái hộp thư. Cái đó đã thấy
bởi lạ. là vì hộp thư lại không đứng
thư, biển đồng mà không phải là công-
ty bán nước mắm. Gần cái hộp thư,
một người vận áo vàng, chân quần sà-
cạp, đầu đội nón bạc vải vàng, trông
thì ra lính mà không phải là lính. Cái
ấy đã thấy lạ hơn.

Bước vào trong nhà, trông lên tường
thấy treo toàn là câu đối, chữ nhỏ,
nhìn xuống đất thấy la liệt giấy viết
chữ tây, cái đó cũng thấy lạ.

Nhưng trong những thứ lạ ấy, có
một vật lạ, rất kỳ, một vật độc nhất vô
nhì, như con gà ba chân, con gấu hai
mổm, hay cái lo sành đời Khang-Hy;
ấy là ông Lê-công-Đắc.

Giáo sư Lê-công-Đắc

Người Nam-Việt ai đã cấp sách đi
học cũng biết đến tên, tuổi ông Lê-công
Đắc, nhất là mấy cô con gái lần thời
càng yêu ông, càng trọng ông . . .

Họ yêu ông vì ông có lắm cái lạ.

Một là ông làm giáo sư. Nghĩa là ông
tự cho ông là giáo sư . . . ở nhà học trò
ông đủ hạng : học thì lấy bằng sơ-đẳng
hay bằng Tú-tài tây, cho đến bằng . . .

luật-khoa tiến-sĩ hay văn khoa tiến-sĩ,
ông dèa giầy được cả, có khi . . . « ông »
lại giầy được cả « ông » nữa.

Hai là ông là một nhà đạo-đức. Ông
giầy đời, nên ông ghét đời, ghét đàn bà
ghét đàn ông, ghét tốt . . . ghét đến cả
ông nữa.

Ba là ông có đức tính khiêm tốn.
Ông giỏi, ông không khoe ông là giỏi,
ông chỉ nói rằng ông giỏi thôi.

Ông Hy-Tổng báo « Annam mới »

Từ độ ông Nguyễn - văn - Vinh thôi
không bàn về lập-hiến trực trị nữa, đọc
giả báo « Annam mới » thấy ông ấy
sinh ra ốm vật, mà những ngày ông ốm,
chẳng may lại là ngày báo ra . . .

Nhân ông Vinh ốm, ông Hy - Tổng,
hay là P.N.C. được mần nguyện. Trước
kia ông cũng có viết báo « Annam mới »
nhưng công việc to tát của ông là làm
cho đây tờ báo, thiếu chỗ nào là thấy
tên ông ở chỗ ấy.

May cho ông, ông Vinh ốm.

Nhưng không may cho đọc giả báo,
« Annam » đọc bài xã-thuyết về vấn-đề
giảm lương các viên-chức công sở, đọc
giả thấy buồn ngủ dần, đã tưởng ông
Vinh dịch văn cụ Hoàng-tăng-Bí ra chữ
tây ! Ngủ đầu lại là văn của ông Hy-
Tổng.

Ông Hy - Tổng lấy làm mần nguyện,
nhưng có lẽ chỉ riêng ông ấy mần
nguyện. Thế cho nên được một hai kỳ,
ông Nguyễn - văn - Vinh thôi không ốm
nữa, lại viết xã-thuyết. Còn ông Hy-Tổng
lại giở về lối cũ. Thật là không may cho
ông Hy-Tổng... mà, rất may cho báo
« Annam mới » và những người đọc.

Ông Phạm-văn-Bình

Ông Bình viết báo « Annam mới » rồi
vô Huế.

Vô Huế rồi ông lại ra Hanoi viết báo
khác. Ông Hy Tổng bảo ông thay đổi ý
kiến như chong chóng.

Ông Hy Tổng làm đấy ! ông Bình từ
xưa vẫn tự nhận là một tên lính ngự-
lâm trong làng quần vợt, giờ ông vẫn
là một tên lính « ngự-lâm » !

Một bức thơ

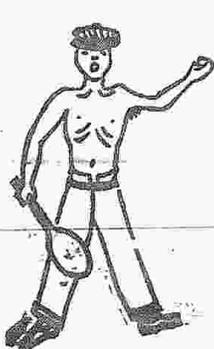
quý báo số 22 ra ngày 18 November 1932,
có thuật một câu tôi trả lời nhà báo về việc
hỏi tôi sao không làm thi sinh cầu bằng quốc
ngữ. Nay xin trả lời như sau này :

« Tôi làm thi sinh cầu bằng chữ Pháp là
vì thi sinh cầu bằng chữ Pháp xét
Việt bằng Pháp văn khỏi phiên phủ Thống-
sứ phải dịch lại nhiều khi người dịch
không chú ý lắm lại còn lịch sự nữa. Và
người Nam, viết Pháp văn, nếu có sai lẫn
chút độn thì cũng có thể dung thứ được.
Nếu viết thi sinh cầu bằng quốc ngữ mà lời
lẽ không minh bạch thì càng khi trình
được sự cử trich nghiêm nghị của công
chúng.

Và lại, tự nhờ bắt đầu đi học, vào chính
đưa thời kỳ chuồng tây học nên chỉ được
theo học chữ tây, mà phở bỏ quốc văn, nên
sợ lời lẽ không được đủ ý và gọn gàng !

Nhân tiện xin đính báo sao bài thi sinh
cầu bằng Pháp văn ấy để qui báo xem qua
mà lượng cho rằng dịch bài ấy ra quốc
ngữ sợ ý nghĩa không được tường tận. Bài
thi sinh cầu này, theo ý Tiểu ban hội đồng
của viện, tôi cũng đã dịch ra quốc văn để
trình viện, được toàn viện cho để lên
chính phủ. Còn nói được tiếng annam hay
không thì người Nam nào không biết nói
tiếng annam ! »

Nguyễn-hữu HOAN đả đũa

Những cảnh thường thấy trên sân quần trường Thể dục

Phong-Hóa

Kỳ sau sẽ ra

số đặc biệt về Hội-chợ

Ngân phiếu, bài vở, thơ từ, xin gửi:

M. NGUYỄN-TƯƠNG-TAM
25 Bd Henri d orléans, Hanoi

Dịp may cho những người còn quốc trái

Ai còn quốc trái Đông-Pháp năm
1922 là thứ phiếu 50p 00 nên mang
ngay lập tức đến nhà Chân-Hưng số
62 Phố Hàng Bạc Hanoi thời được
giá cao cũng gần như chúng số, và
những quốc-trái bằng quao liên tây,
thì bán được giá rất cao, cũng có thể
được lãi hơn lúc nộp tiền.

Mới có đủ các thứ giầy tây đóng sẵn kiểu tân thời giá rất
tốt, giá từ 5p00 trở lên đủ các số chân từ 36 đến 42.

VẠN-TOÀN 95 Rue de la Soie Hanoi
(Phố hàng dáo)

QUANG-HUNG-LONG

79 Hàng Bó Hanoi - Tél. 181

Có bán đủ các thứ sắt, cùng các
hạng khác, dùng về việc làm nhà
khải mố, làm ruộng, và các công n

Tranh dự thi.— Số 2

- Con ông rất thông minh và chăm chỉ,
- Ấy nó giống tôi,
- Nhưng có lần nó lại rất nóng nảy và vô tâm,
- Ấy nó giống mẹ nó.

VUI... CƯỜI.

Ba Ếch nói tiếng Tàu

Quanh một bàn cờ đồng sáu, có hai cụ phân giá và bốn ông trẻ, trong đó có ba Ếch. Người nhà bưng các món ăn ra, hai cụ ra bộ sành đồ Tàu, nên mỗi món bưng ra, hai cụ lại xướng:

- Sược pần nhĩ, (cá song)
- Sấp cầm hồi sáng (hồi-sâm)
- Sếnh thoáng nhĩ thủ (bông)
- Cây đũa lũa xoăn. (măng tây)

Bị ếch thấy vậy ngứa tai, nhân người bếp bưng đĩa bò tãi ra, hai cụ giá quên không xướng, bèn lấy dũa gõ vào đĩa, hắt hóm nhắc:

- Kìa cụ, cái món này tiếng khách gọi là gì?

- Là ngấu nhục
- Thưa cụ, nôm lăm.
- Thế thì gọi là gì?
- Chính nó là «tài pồ»,
- Tài pồ! tài pồ là tài gì?
- Bẩm cụ, tài pồ là pồ tài, là thịt bò

tài!
Cả bàn cười rộ, trừ hai cụ ra, Một ông trẻ nữa lại kính cẩn hỏi:

- Hai cụ sành tiếng Tàu, cháu có một điều muốn hỏi: chân gộp một người khách quen, thấy chủ ấy đi tếp lênh, hỏi vì có gì, chủ ấy đáp rằng: «Ngô sô tạp sê, ngô cãng sãi»

Vậy hai cụ giảng giúp cho. Hai cụ chừa, Ba Ếch nói:

- Khó gì, Ngô sô tạp sê là tới ngồi xe đạp, ngô cãng sãi là tới sai cãng...

Cả bàn cười rộ, trừ hai cụ ra. Lăn sau không thấy hai cụ rờ rững lâu nữa.

CUỘC THI TRUYỆN «VUI CƯỜI»

Bắt đầu từ số 23 bản báo mở một cuộc «thi cười». Trong mỗi số, sẽ đăng lên độ bốn, năm bài mà bản báo xét ra là hay nhất

Hết bốn kỳ sẽ có hai giải thưởng Giải nhất một năm báo, giải nhì nửa năm báo để thưởng hai bài hay nhất trong bốn kỳ báo ấy.

Mỗi bài không được quá ba mươi dòng.

Xin đề chỗ ở cho rõ ràng, để tiện việc gửi báo biểu.

CUỘC THI TRANH KHÔI HẢI

Mỗi số báo sẽ có đăng vài bức tranh hay nhất.

Hết bốn kỳ sẽ có hai giải thưởng: (giải nhất một năm báo.

Giải nhì nửa năm báo.

Tranh vẽ chiều giải 13 phần, chiều cao 10 phần, có lời chú thích hay không được, miễn là buồn cười.

BÀI DỰ THÍ

Của ông Béo-Mỡ

1 - Nói liều có lý
Một nhà kia, ở trên phố, vì chật hẹp nên không đủ chỗ làm chường tiêu.

Lúc nào người nhà cần . phòng thì Phải, hoặc lên chợ, hoặc ra bãi (vì nhà ở gần Bờ Sông).

Một hôm đội sếp đến nhà khám vệ-sinh, hỏi đến nhà si thì không có, bèn gắt lên hỏi rằng:

- Không có chường tiêu thì.. làm thế nào?

Ông chủ nhà lưỡng cuống không biết nói thế nào, bèn nói liều:

- Bầm quan lớn, nhà này chúng con chỉ dùng để ở và ngủ thôi, còn hai bữa đi «ăn» chỗ khác, nên không cần... sây chường tiêu.

2 - Tình thóc mách của trẻ con

Bà X... có thằng con lên năm tuổi, trông thấy gì là nó cũng hỏi đến kỳ cùng.

Một hôm bà cho nó về quê ngoại ăn giỗ.

Về đến nhà nó trông thấy treo trên tường một bức ảnh truyền thần một bà cụ, nó liền hỏi mẹ:

- Mẹ ơi! ảnh ai kia?

- Đây là ảnh cụ đề ra bà ngoại đấy.

- Thế bà ngoại đề ra ai?
- Bà đề ra mẹ.
- Mẹ đề ra ai?
- Mẹ đề ra con với em bé.
- Thế con với em bé đề ra ai.

3 - Anh keo bị «đốt»

Ông X... nhà buồn bán, những lúc có việc việc cần kíp, hoặc qđ, hoặc xa vẫn lại mượn xe ô-tô của ông bạn là ông Y để đi.

Song ông X. lỉnh «keo» không những mượn xe, thỉnh thoảng lại vợ của bạn vài lít dầu sừng: chuyên nào cũng vậy ông Y xel lại thùng sừng thì thấy hụt đi ít nhiều.

Biết vậy song vì nể bạn nên ông Y cũng không nói năng gì cả.

Một hôm ông X. lại đến lấy xe đi, lúc đem giá lại còn dài bởi bạn một câu:

- Này bác, cái xe này «ăn» tốn sừng quá: sáng ngày tôi cho lấy mười lít, mới đi được vài «cuốc» mà chỉ còn được ba, bốn lít.

Ông Y biết là bạn nói phẩm chứ làm gì có dầu thừa lại, bèn giả nhời.

- Tôi cũng biết nó «ăn» của tôi nhiều sừng lắm, nên định bao giờ có «dịp tốt», tôi «tống» đi, cứ để mãi thế, có ngày tôi đến sạt nghiệp vì «nó».

Của ông B. N. K. Hanoi

Bà nói dối
Ôi ông đội sếp ơi, tiền nhân con đi nó đánh tôi.

- Chà, các bà ấy làm sao mà chua ngoa thế, chỉ thích chửi nhau, đánh nhau

- Cụ q, thực cả đời tôi không hề chửi nhau, đánh nhau mấy một ai, giàu có ai người ta sam sưa quá lời mà chửi tôi tôi cũng nhin, cụ ơi, để hòa vi-jui làm đầu.

- Bà nói dối, không chửi nhau mấg ai thì thôi chứ, lẽ nào người ta chửi bà bà lại chịu nghe, không chửi lại.

- Thật đấy, nói ông không tin, tôi rất nhân nhục, làm gì câu chữ.

- Thật à?

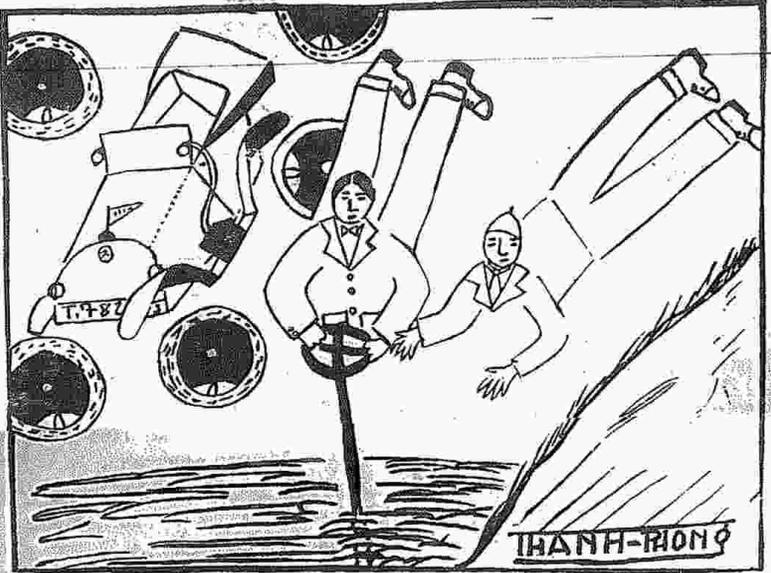
- Thật.

- Thế thì tiền nhân nhà bà giỗ thực!

- Ô hay, cha tiền nhân nhà ông sao lại chửi tôi!

- Kìa bà vừa nói ai chửi bà bà cũng nhin kìa mà.

Tranh dự thi.—Số 3

Đưa đây tay cầm lái cho, máy không thể cầm được!

HUẾ DÂN • NHÀ TRÔNG MĂNG • 46 HÀNG DÀ GIÁP HẰNG BÔNG • CHUYÊN MÔN TRÔNG RĂNG, CHỮA RĂNG ĐUỠNG NG: VĂN QUYÊN • CỬ ĐĂNG CHỨNG CHỈ ĐP HẠP YẾ, LẠI CÔNG VIỆC HẠT CÁN THẬN VÀ PHU CHONG

Chuyện Phong-hóa

CON HAI BỐ !

của Bảo - Sơn

Văn-Đạt nói :

- Thầy đã cho ai mời chưa ?

- Có, đã bảo thằng nhỏ, bác bác Tú cũng sắp sang.

- Thầy để con đi mời lần nữa.

Văn-Đạt nói xong, vội vàng mặc áo, chạy sang bên ông Tú Hợp. Lúc đến ngõ vừa gặp ông Tú đi ra. Văn-Đạt vội căn lại :

Văn-Đạt nghe tiếng động quay lại, thấy Mai-Nương mặt hoa hơn hồng, tươi cười hỏi :

- Có việc gì đấy anh ?

- Có việc gì đâu, tôi đến mời bác sang bên tôi uống rượu.

Mai-Nương giảng điệu âu yếm, đến gần Văn-Đạt, đôi con mắt nhìn bạn có vẻ nồng nàn, nhưng không biết bởi

DONG SON

Cháu van, bác đừng sang.

Ông Tú ngạc nhiên :

- Có việc gì vậy ?

- Có việc quan hệ lắm. Bác quay lại cháu xin thưa chuyện.

Ông Tú phải theo lời, quay trở vào nhà. Văn-Đạt nhìn quanh mình không thấy ai, liền nói :

- Bác đừng sang, bác sang thế nào ông Hàn cũng giết bác.

Ông Tú nghe câu nói của Văn-Đạt cau đôi lông mày, hỏi :

- Sao anh biết.

- Vàng, cháu biết cả rồi, nhưng ông

chuyện gì nữa, đứng thờ người ra rồi mỉm cười, khẽ nói :

- Cứ đứng nhìn anh cũng đủ cho em vui rồi.

Văn-Đạt nghiêm nét mặt nói :

- Tối mai, chín giờ, em ra sau vườn sẽ gặp anh, có chuyện cần, thế nào em cũng ra nhé !

Rồi vội vàng chạy về nhà, Trên giường ông Hàn và ông Tú đương mời nhau uống rượu, ông Hàn mới cạn chén đầu mặt đã đỏ hồng, đôi con mắt cũng đỏ ngầu, trông có vẻ dữ tợn. Ông Tú thì điềm đạm như không, chვენ trò vui

DONG SON

Hàn cũng biết như cháu, vì thế nên mẹ cháu mới chết... bác đừng sang.

Ông Tú cúi đầu ngắm nghía một lúc rồi nói lầm bầm một mình :

- Lỗi tại ta, tại ta nên một người phải khổ sở một đời, vì ta mà một người chết oan... rồi nói to :

- Anh cứ để tôi sang... .

Lời nói quả quyết, Văn-Đạt không biết trả lời làm sao, ông Tú đứng phắt giậm sầm sầm bước ra.

về như mọi lần, ông Hàn thỉnh thoảng lại mời :

- Bác uống đi chứ, uống cho say đi chứ.

Thấy mời thì ông Tú lại uống, nhưng uống bao nhiêu cũng không say, vì ông vẫn uống được rượu.

Văn-Đạt đứng dựa ở cột, thấy ông Hàn đã say lắm, biết sắp đến giờ, nên mắt nhắm nhắm... .

Quả ông Hàn vờ chạm đổ chai rượu, cho tay xuống chiếu... . cầm lấy chổi

con giao hầu... . Một phút, ghé góm... . ông liếc mắt biết ý, nhưng thần nhiên như không, rờ tay nâng chai rượu lên. Văn-Đạt định nhảy lại giữ lấy tay ông Hàn, nhưng chưa kịp thì ông Hàn đã kéo tay ra, cầm lấy chén rượu dốc một hơi.

Ông uống thêm chén nữa, rồi lấy tay bóp trán, kêu chóng mặt, Văn-Đạt thấy ông Hàn say đã mềm người, liền vục vào buồng ngủ.

Sáng hôm sau, đã hơn bảy giờ ông Hàn chưa dậy, Văn-Đạt mở cửa buồng đến gần giường thì thấy ông Hàn mắt quờng đơ, sờ đến người thì đã lạnh giá, cạnh giường có chén nước đục lờ đục trên tờ giấy.

Văn-Đạt cầm lấy giấy thấy có hai dòng chữ :

Chính tôi tự ý quyền sinh, để chuộc một lỗi rất lớn.

Chữ ký,

Hôm sau đưa đám, Văn-Đạt cũng chít khăn ngang, trống gậy để tránh tiếng người ngoài dị nghị, nhưng hai con mắt ráo hoảnh không một giọt nước mắt.

Đêm ấy, Văn-Đạt đi đi lại lại trong vườn sau, giáng tư tư, ở bay đi ?

Câu hỏi ấy cứ quanh quẩn trong trí. Ở thì con lại về với bố, sự đó cũng là tự nhiên, song nếu ở lại thì đối với Mai-Nương biết tình sao - Cái tình của hai người đối với nhau tuy chưa ai biết nhưng rất là đậm thắm, . . . tưởng không cái gì có thể làm di-truyền được, làm cho hai người phải lìa nhau được... . nhưng bây giờ ?

Bây giờ chỉ còn một cách là đi đi đầu thì đi, nhưng phải đi cho biệt tích không bao giờ lại thấy mặt bố, thấy mặt em gái, nghĩa là thấy mặt người yêu nữa.

Văn-Đạt đã quả quyết !

Văn-Đạt thấy thoáng có bóng Mai-Nương đến. Dưới ánh sáng mặt trăng lơ mơ, đêm hôm ấy, Mai-Nương trông đẹp như một người tiên-nữ, Văn-Đạt cúi mặt xuống, không dám nhìn, nói :

- Tôi có một việc rất hệ trọng muốn nói với cô.

- Việc gì thì cứ nói, làm gì mà cúi gầm mặt xuống như sắp bị chết chém ấy.

- Không, tôi không nói đùa đâu, việc hệ trọng... .

Mai-Nương đổi sắc mặt, hỏi ?

- Thật đấy chứ ?

- Thật... . nay mai tôi phải đi xa.

Mai-Nương lại mỉm cười :

- Ngõ gì... . anh đi xa rồi anh lại về.

- Không, em Mai, lâu này anh đi, anh không về nữa, không bao giờ về

trông thấy mặt em nữa. Đi mà không cho em hay, thật không nỡ... . nhưng đầu thế nào anh cũng phải đi.

Mai-Nương như người không hiểu :

- Có việc gì thế... . anh điên hay sao ?

Văn-Đạt quả quyết :

- Không, anh không điên, vì việc gì anh đi, anh cũng không thể nói được, không đời nào có thể nói cho em biết được... . em chỉ nên biết vậy mà thôi, nên quên anh đi... .

Mai-Nương đột nhiên hỏi :

- Ô hay, anh khóc đấy ư... . chuyện thật sao ?

Văn-Đạt cầm lấy tay Mai-Nương, nghẹn ngào nói :

- Em Mai, thôi... . từ hôm nay... .

Rồi bỏ tay Mai-Nương, đi thẳng về nhà, không quay cổ lại.

Hôm sau có tin khắp vùng đó rằng Văn-Đạt bỏ nhà đi.

Từ đấy mất tích, đến ông Tú cũng không biết là Văn-Đạt đi đâu. Còn Mai-Nương... . Mai-Nương thì vẫn tháng ngày mòn mỏi trông mong người mà nàng vẫn yêu, có ngờ đâu rằng người ấy không bao giờ trở về với nàng được nữa.

KHOA HỌC

VĂN HỌC

Tạp hồ sơ của Thiên Lôi (1)

Kịch văn

III. Thiên-Lôi chẳng phải là tên riêng

Từ khi trước ta đã biết rằng điện dương ở trên mây khi mạnh quá, sẽ đi gần đất hoặc gần đám mây khác điện yếu hơn, thì tức khắc vì cảm ứng mà trên mặt đất bay trên đám mây ấy sinh ra điện âm. Gặp âm điện dương điện bên «sét» lại thành ra sấm sét.

Vậy cứ mỗi bận hai thứ điện giao nhau tất phải sinh ra một thiên lôi, mà nhiều bận giao nhau thì để ra vô số là thiên lôi, điện giao nhau ở đâu, thiên lôi sinh ra ở đấy.

Thiên lôi chẳng phải là tên riêng, mà cũng chẳng phải là của chung của dân Nam-Việt mình.

Vậy theo đúng văn Pháp, từ nay tôi viết «thiên lôi» bằng chữ không hoa.

IV - Hình dáng thiên lôi

Tôi xin thú thực rằng mắt tôi chưa hề trông thấy hình giông bóng của thiên lôi thế nào cả, và tôi dám đoán chắc rằng bà con ta cũng vậy. Ấy thế mà các chú con trời thừa tào gan gì n. nặn ngay một cái hình người, rồi lợp mặt làm thầy đời: «đấy, thiên lôi, thiên tướng đấy, các người đem về mà thờ phụng».

Nói cười, nói sấm, các chú dân đen cũng ừ thiên lôi, thiên tướng. Ấy thế rồi cùng với ản quyết, các chú bênh cả thiên tướng, thiên lôi, lẫn với nhiều cái kỳ quái khác, sang đất nước mình, chẳng biết để mình lờ mình hay vì công tâm, công nghĩa.

Cái hình thiên lôi sang Nam, thiên hạ ùa nhau hoan nghênh: «ừ, phải đấy, chính phải mặt thiên lôi đấy rồi» Ấy thế là nước mình chụp bằng quơ ngay được tấm ảnh thiên-lôi, rồi tấm ảnh ấy lên sâu vào cái óc chặt nich những điều mê tin, in sâu đến nỗi thấy con chơi nghịch ngoài nắng về, một trăm bà mẹ có đến chín mươi chín bà rửa con «mặt sấm như thiên lôi».

Tôi chẳng biết thiên-lôi mặt sấm như chi, hay xanh như mắt mần, hay đỏ tím như mặt trời về non, tôi chỉ biết như lời tôi đã nói, thiên lôi đã chẳng phải là người, chẳng phải là con vật gì, thì chẳng nhẽ lại có đầu, tai, mắt, mũi. Còn ai muốn nói thiên lôi

(1) Xem Phong-hóa số 23 ngày 26 -32.

có mặt xanh, đỏ, vàng hay tím, tôi xin mách giúp mấy tay khoa-học thái-lây, gửi thiên lôi sang cho họ, ắt sẽ được, công lao to, phần thưởng lớn. Tôi cũng có thấy sấm, cũng có thấy sấm, nhưng sấm là sấm mặt người bị thiên lôi đánh, mà xanh là xanh mặt có lảng giềng.

V - Tình hình và chức nghiệp thiên lôi

Nói đến bài tiếng thiên lôi, nhiều người phi nghĩ đến cái bùa tằm sét, tất phải tưởng tượng đến một đám đông người quanh một cái sắc sấm ngã!

Phải! Thiên lôi có cái tính dữ dội như vậy. Nhưng thiên lôi không phải chỉ có ở chức - trách đi giết người như vậy mà thôi. Trước khi nói đến những cái tính lạ của thiên lôi, ta nên tam lam nhà khoa - học một tý cho nó hợp thời.

Bà con ta phần nhiều ai chẳng sợ điện. Nếu lôi chia sợi giây điện cho một cô, bảo thử cầm xem, tất nhiên cô nọ sẽ vội thu hai bàn tay ngọc vào áo mà lươn tòi:

— « Ừ, đề nó giạt người ta ấy à... »
Cái điện nhân tạo yếu ớt hơn điện trời đất nhiều, ta còn sợ thế, thì cái thiên lôi ta sợ biết chừng nào. Mà sợ

Kịch văn của ta có thể chia làm 5 lối:

Lối tuồng cổ --Lối này có nhiều áng văn rất có giá trị. Lối văn đã kháng khái, những tích đem diễn lại thường là tiểu sử các bậc anh hùng. Song

cũng phải, vì điện trời không những truyền qua người ta rồi tuột đi mà thôi.

Điện ấy hao giờ cũng giao nhau một thời một hồi, nhay đi nhay lại như con cá dớp mỗi, mà nhanh đến nỗi lửa bật ra ta trông chỉ thấy thoáng có một vết mà thôi.

Điều giao nhau mắt ta không trông thấy. Giao nhau một lúc rồi các chất trong không trung (ở vào quãng đó) mới chạy sang bên và nổ. Vì thế cho nên lỡ một người đang đi gặp điện giao nhau tất bị thiên lôi đánh ngay trước khi sinh ra sấm chớp.

Lại có khi sét không đánh mà chết, đó là bị cái « luồng sóng nổ » của sét nó đập vào mà chết, cũng như có một vài thứ thuốc nổ, một bao bùng lên thì các bao ở cạnh đó sẽ cảm cái tiếng nổ kia mà nổ theo.

Kỳ sau, những cái cuồng hứng của thiên lôi.

Chàng thứ mười ba

— Thưa Ba, còn thuốc rồi a!
— Ừ, Ba hỏi con nhé: B A. ba huyện gì?
— B A, ba huyện bà
— Thế B. A ba sắc gì?
— B. A. ba sắc... thuốc a!

văn viết dùng nhiều chữ nhỏ nên khó hiểu.

2- Lối chèo cổ -- Chi ngoài Bắc có Lối này c rất nhiều điệu hát và có thể ví với lối tiểu ca kịch của Thái-lây (opérette).

3- Lối cải lương Nam-kỳ -- Các nhà soạn kịch trong Nam đem các điệu điệu đặt thành vở hát. Lối này tuy cách diễn nhiều khi cũng khéo, nhưng vẫn thì toàn một lối vẫn yếu ớt mà nhất là không có giá trị

4- Lối chèo cải lương -- Cũng gần như lối chèo cổ, chỉ khác là lối chèo cổ thì mỗi điệu hát chỉ có vài câu, diễn vở nào đem hát chêm vào cũng được, còn lối chèo cải lương thì mỗi vở hát có các câu hát mới. Lại thêm có những điệu điệu Trung-kỳ hát sến vào. Thủy lộ lối văn chèo cải lương là ông Nguyễn-dinh-Nghi, một nhà có tài riêng về các điệu hát khôi hài.

5- Lối kịch mới -- Phong theo của người Pháp, mà các nhà văn-sĩ trẻ tuổi ta rất ưa viết, nhưng hiện nay hầu còn ở vào thời kỳ phôi thai. Người thứ nhất viết lối kịch này là dịch giả Nguyễn-văn-Vinh, đem diễn các vở kịch của Molière dịch sang quốc ngữ.

Các văn sĩ soạn kịch cũng như ở bên Pháp vào thế kỷ thứ mười chín chia ra hai phái: một phái tông cổ nghĩa là chỉ viết theo Molière, tích đã nhạt, văn lại khô khan, tuy một vài nhà văn sĩ như Vũ-dình-Long, Hồ-trọng-Hiếu, Nguyễn-cát-Ngạc cũng hơi đáng kể. Còn một phái thì tự sung là viết lối văn lãng mạn nhưng kỹ thực chỉ là mở văn ba-lô, lãng nhãng, liti nhiti, tích hát thì đầu Ngô mình hổ, chẳng còn ai hiểu nổi, trừ ra có Vi-huyền-Đặc còn hơi xuất sắc một chút.

Kịch văn rất khó viết; hàng người nào phải nói ra giọng hàng người ấy, vì thế người viết phải là nhà tâm lý học. Những nhà văn sĩ bất chước lối kịch văn của Pháp nên hiểu rằng tính tình phong tục người-Pháp và người mình khác nhau ra, vậy bắt chước phải cho khôn khéo, phải cho tán kỳ đặc biệt.

VĂN - LỤC

TẾ-MỸ

Xe Đám-ma, Đòn Cho thuê | Xe Đám-ma, Đòn Rộng, Ô-10

30, Ngõ Trạm Mới - HANOI - Rue Bourret

Các Ngài nên cho các em học trường:

SONG-THÀNH

Rue Jacquin

ở nhà trường có thầy giáo đứng dẫn kỹ lưỡng sẵn sách đến sự học của các em

MỸ-THUẬT

Tranh của Nguyễn-nam-Son (Nam Sơn bây giờ khác Nam-Son trước) có người cho là hơi « tầu » quá, nhưng ông vẽ người và cảnh vật an-nam rất giống. Những bức họa của ông như « Ngó Giang 'râm châu » « Du xuân ngoạn cảnh » cũng đẹp, nét bút già và chắc tuy hơi khó khăn một chút—Những bức họa của ông là ở sự trầm tư - ác tưởng mà gây nên, không phải ở sự cảm động trước tạo vật.

Có Lê-thị-Lựu, các ông Lê-Phổ, Nguyễn-phân-Chánh và nhiều ông nữa, đều tỏ ra là những họa-sĩ có tinh cảm, biết tìm và phôi diễn những cái đẹp giải giác trong non sông nước nhà.

Chỉ có bất chước nước ngoài, - lấy có rằng cảnh vật nước mình không có gì là đáng vẽ, không có gì đẹp như cảnh vật Trung-hoa và Nhật-bản, là một ý tưởng sai lầm và rất có hại cho nền mỹ-thuật của ta về mai sau.

Bồn phận các nhà mỹ-thuật là phải tìm được những vẻ đẹp mà người thường không biết đến : những cái tinh cảm của người ta, hay những sự thay đổi của cảnh vật, biểu diễn ra một cách khéo, sẽ làm cho ai ai cũng cảm động.

Điều cần nhất là làm thế nào cho trong nền mỹ-thuật có phẩm chất cái tinh thần của người mình.

Tân - Thiệu

Nước ta từ xưa đến nay vẫn không có một nền mỹ-thuật riêng, để biểu hiện cái tinh thần riêng của người mình.

Không có cũng phải, vì đến cái tinh thần riêng của nước-chính cũng không riêng - nó là cái tinh thần vừa ta, vừa tầu, hay lẫn cả thì có lẽ đúng.

Trong nền mỹ-thuật Việt-Nam, trừ những thứ trang điểm nhỏ nhỏ trong gia-đình, trong công nghệ, cho đến các đền, chùa, thành quách, các lăng tẩm của vua chúa là những chỗ thu hợp hết cả cái đẹp mỹ thuật trong nước - cũng không có cái gì là đặc biệt của người mình, chẳng qua là mô phỏng theo mỹ thuật tầu, xưa đời đời chút - mà nhiều khi xưa đời đến làm mất cả vẻ đẹp.

Tôi không nói đến những bức họa của ta, những bức họa ấy của tầu thường vẽ những cảnh bên ta không có. Họa chẳng những bức xanh, đỏ, con gà, con lợn, mà ngày tết ta mua cho trẻ chơi, là đặc biệt « annam » mà thôi.

Đến nay ta theo tây học, theo cái tinh thần phương tây, có người lại sợ rằng mỹ thuật nước mình vốn đã lâu rồi lại dần dần biến thành tây mất chăng ?

Không phải là cái lo viễn vông, nhưng có chứng cứ - bài nhà họa-sĩ nổi danh trước nhất là ông Trần Phên (1) và Nguyễn - Nam-Son (2) Trần Phên nổi tiếng vì vẽ những bức phòng rạp hát : tranh của ông giống như hết những tấm « ảnh môi » mà lạ nhất là ông chỉ có vẽ cảnh mùa hạ loau những hoa gạo hay hoa soan tây đó thôi - còn Nguyễn-nam-Son nghe đâu hồi ấy chỉ có chuyên vẽ những thức ăn và đồ dùng: bát, đĩa, lè, táo v.v.

Đã năm năm nay, trường mỹ thuật Đông-dương do ông Tardieu lập, đã gây dựng ra nhiều họa-sĩ có biệt tài, gây dựng một nền mỹ thuật hơi có tinh thần Việt-nam đời chút.

Những bức vẽ của học sinh trường mỹ thuật bày tại nhà trường đã tỏ ra cho ta biết cái ý chung của các họa sĩ muốn đem mỹ thuật để phổ biến những cái trạng thái của đời sinh hoạt annam, hay tả những cảnh đẹp của nước nhà.

Cái ý hay ấy, tuy chưa được mạnh bạo, rõ-rệt nhưng thật đáng hoan-nghênh, khuyến khích.

1) Sinh viên trường Mỹ-thuật Đông-dương
2) Giáo sư trường Mỹ-thuật Đông-dương

Shu nữ.

Phụ-nữ và thể-thao

Đã mới - cho mới hẳn - Phụ-nữ tân tiến nước ta đã bắt chước đàn bà Âu-Mỹ, nghĩa là cũng đi học, cũng trang điểm, cũng đòi nữ quyền... sao còn cái tập thể thao là chị em nhà chưa có ?

Cách đây ít lâu, chị em hồ hào đi xe đạp, lập bơi lội, lập sân quần. Nhưng lâu lâu cũng thấy lạnh dần, để đến nỗi đã có người riêu chị em bỏ số bếp rồi lại quay về... số bếp.

Tuy có Hoàng-việt-Nga cùng một vài chị em bạn đi bộ từ Hanoi ra Đì-son nhưng các cô cũng chỉ có đi trong một vài ngày, như thể chưa phải là luyện tập thể thao. Mà trước và sau có Nga cũng không còn có ai nữa...

Cũng vì cái tinke lệ rụt rè của chị em một phần - vì có nhiều người công kích một phần - nên chị em đối với thể thao, vẫn hững hờ lãnh-đạm, dù ý chị em có hẳn muốn đi nữa...

Những sự ích lợi của thể thao ai cũng đã biết. Thể thao làm cho thân thể người ta thêm nở nang, đẹp đẽ, ai cũng đã biết. Nếu trong các nhà thể thao ta hiện giờ có người vì luyện tập mà thân thể không được đẹp, đó chỉ là tại họ luyện tập không đúng phương pháp, hay là không biết chọn môn thể thao nào hợp với mình.

Chị em cũng không nên sợ rằng sự vận động sẽ làm mất cái dáng điệu uyển chuyển mềm-mại là cái vẻ đẹp riêng của đàn bà. Không, thể thao không phải làm cho ta cứng gơ cứng góc, nhưng làm

đều đặn mềm mại hơn lên, lại thêm cái hồng hào của sức khỏe.

Mỹ thuật bây giờ không bắt buộc người con gái phải eo lả, tha thướt như lá liễu trước gió. Cái vẻ ốm yếu, sanh sao chỉ làm cho chị em mong manh nhưng mong manh không phải là một vẻ đẹp.

Sắc đẹp của chị em đã vì thể thao mà tăng lên - chị em lại còn được cái quý báu nhất là sức khỏe - sức khỏe cho chị em hưởng được mọi sự sung sướng ở đời - không kể về phương diện nhân loại, sức khỏe chị em là nguồn gốc của bọn thiếu niên mạnh mẽ về mai sau.

Thể dục bao giờ cũng đi đôi với tinh thần. Cái thân thể khỏe mạnh sẽ làm cho chị em dư dật thư thái - vui vẻ và gây lấy cái hạnh phúc trong gia-đình - lại giúp cho chị em dễ chống lại với mọi sự cảm dỗ nguy hiểm. Không như bây giờ, các phụ-nữ nước ta nhiều sầu, nhiều cảm, lúc nào cũng buồn rười, buồn rượi, rồi sinh ra mơ màng với vấn không đâu. Cái kết quả của sự sâu thẳm ấy là một gia đình lạnh lẽo, âm thầm, hời hợt nữa, là gây nên cái nỗi nóng hèn yếu.

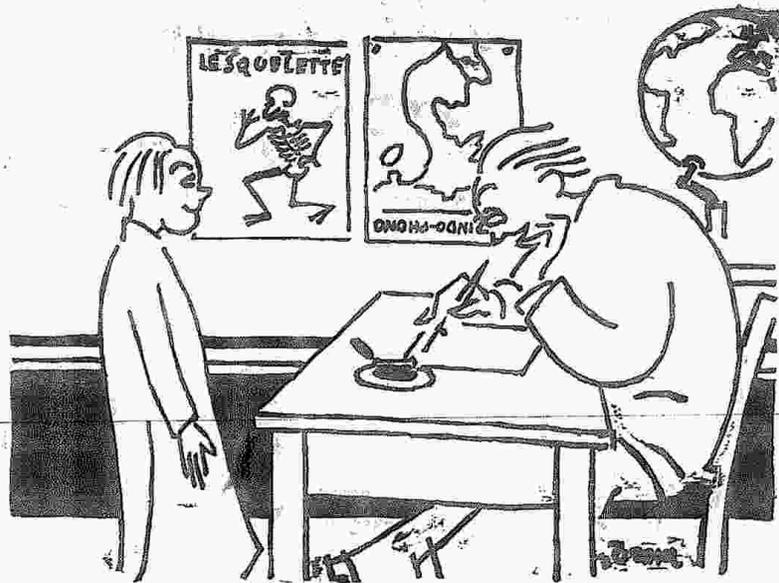
Cái đẹp, các chị em không phải ở cái dáng mong manh, eo lả, không phải ở cái tinh hồn ốm yếu, đắm đuối trong cõi sâu

Phụ-nữ và thể thao! chị em còn đợi gì nữa, mà vận động cái thân thể yếu to mềm, hơn bốn nghìn, năm nay đã chịu bao nhiêu luật lệ nghiệt khắc bó buộc, giam cầm trong cái vòng tối tăm của truyền lý cũ.

Biết việc phải, phải mạnh bạo làm. Không vì những cái công kích sai lầm mà rụt rè, lưỡng lự. Các chị em đã hó hạo nữ quyền, nữ quyền ở đâu nếu không phải ở cái tự do của chị em ?

Thúy Thúy

Khó gì !

Thầy giáo - Muốn biết quả đất lớn thì anh làm thế nào ?
Học trò - Trước thầy, con nhìn quả địa cầu của nhà trường a.

N° 3 Rue des Médicaments Hanoi

PHONG-HÓA KỶ SAU

Sé ra SỔ ĐẶC-BIỆT về HỘI CHỢ

THƯƠNG KHÁNH Y-QUẢN

Grande pharmacie sino-Annamite

Những thuốc gia-truyền đã nổi tiếng trong 70 năm nay

Thuốc tẩy. - Dùng thuốc này mà tẩy, không phải kiêng cơm, uống vào không đau bụng, người không nhọc mệt, ai dùng qua rồi cũng chứng nhận như thế. Giá bán nhất định 5 xu một liều, mua buôn tính giá riêng.

Thuốc đau mắt. - Thuốc này là một phương thuốc gia-truyền có đã ba đời nay, dù đau nặng nhẹ, hoặc màng mọng lâu năm, dùng thuốc này chỉ trong giây phút, tra vào mắt thấy quang ngay, người nhớn trẻ con đều dùng được cả. Giá bán nhất định một hào một lọ, mua buôn tính giá riêng.

Nước hoa nguyệt châu. - rất thơm, bán cực rẻ. Giá 2 hào một lọ.

Thuốc ho. - Dù ho lâu, mới ho, ho gió, ho đờm ra như rãi gà, ho ra huyết, ngày ho đêm ho, người hơi ngáy ngáy sốt nóng, người lớn hay trẻ con mắc phải xin đến ngay THƯƠNG - KHÁNH Y - QUẢN 172 phố Huế, Hanoi

Thương Khánh Y-quản 172 Route Hué, Hanoi

PHÒNG THĂM BỆNH

của Bác sĩ Nguyễn-văn-Luyện

8, Rue de la Citadelle

Khám bệnh ở nhà và đi thăm bệnh mọi nơi.
Chữa bệnh bằng điện, khỏi được các bệnh kinh-niên.
Ở số 8 Phố Đường Thành
(hay là Cửa - Đông hàng Da, sau phố Xe Đẩy)

Những việc chính cần biết trong tuần lễ này

Cảnh sát Nguyễn Đức-Trung số 207 một hôm ăn tiền của chủ gái Jacques & Hàng nón 4 p50

Trung đem chia cho cảnh sát Ang và Phan, người 1p, người 1p50. Ang và Phan hỏi thì Trung bảo đó là tiền của ông Taver cho. Chẳng tin lời ấy, hai người kia sang hỏi, ra là câu truyện gian trá. Ông Taver dụ mãi Trung, hỏi thì Trung đã thú nhận, nhưng xin ông Taver đừng đem ra tòa.

Vi thể việc mới đem ra trước tòa trước bị xử hai trước. Hôm nay đến sáng nay, tòa họp do M. Lorenzi làm chánh án đem ra xử. Kết cục tòa phạt cảnh sát Trung 1 tháng tù.

Tổng cục vận động với Auto Hall sports

HANOI. — Việc kiện của Auto Hall sport với Tổng cục vận động Bắc-kỳ, các nhà thể thao rất đê y. Một hội bóng đem tổng cục ra trước pháp luật về việc đội bóng ấy bị phạt không được dự các cuộc tranh đấu chính thức và thân thiện. thật xưa nay chưa từng có.

Vi thể Tổng cục họp hội đồng truất Auto Hall sport ra ngoài. Nhưng cái án ấy tòa trưng trị sáng nay do M. Gaye làm chánh án vẫn chưa kết liên ra sao.

Vụ trộm 17279 quan

HAI PHONG. — Ông quản lý sáu kho có đơn trình số mặt thám có kẻ tào gan vào kho chứa hàng lấy mất ba bao vải đứng giá 17.279 quan. Cửa kho vẫn đóng khóa kín, không thấy có vết tích gì. Thật là một vụ trộm bí mật. Theo cuộc điều tra, các viên chức đến khám nhà thầy kỹ Thanh thấy có nhiều tang vật. Vi thể nhà vợ lẽ thầy kỹ Thanh cũng bị khám. Bị truy tố về tội lấy các hàng hóa và là thủ phạm vụ trộm đồ hàng đứng giá 17.279 quan kia, thầy Thanh cùng vợ lẽ đã bị tống giam.

Đức Bảo-Đại sẽ đi tuần du nam-bộ Trung kỳ

HUE. — Có tin tích xác rằng sang tháng giêng hoặc tháng hai sang năm, đức Bảo-

Đại sẽ vào thăm các tỉnh miền Nam xứ Trung-kỳ. Cuộc nam tuần của Ngài cũng mau chóng như lễ yết làng ở Thanh-hóa vừa rồi. Lúc đi, có lễ ngài vào thăm Phan Thiết, rồi khi trở ra, sẽ dừng lại các tỉnh thành lớn.

Mục đích cuộc nam tuần của đức Bảo-Đại là xem xét về tình hình chính trị của mấy tỉnh miền nam và cách sinh hoạt của dân. Cuộc cải cách xứ Trung-kỳ sau này một phần lớn là căn cứ vào hai cuộc tuần du Nam Bắc.

Ông Nguyễn Đệ được giữ chức ty trưởng ty giao thiệp và kế toán

HUE. — Sau khi đức Bảo-Đại hồi loan trong bọn thanh niên có một vài người như ông Nguyễn khoa-Phong, ông Nguyễn Đệ được với vào Kinh giúp việc. Nhưng cái chức vị của các ông vẫn rất lơ mơ, mãi đến 25-11 vừa rồi mới có một đạo chỉ dụ đặt các ông vào một công việc nhất định.

Theo như đạo chỉ dụ của đức Bảo-Đại ra ngày 25-11-32 thì Ngự ty văn phòng chia làm sáu ty và phòng, mỗi ty hoặc phòng có một người ty hoặc phòng trưởng, có hoàn toàn trách nhiệm trong công việc của triều đình đã giao phó cho.

Kể theo thứ tự :
MM. Trần-đức-Cáp, hình bộ lang trung thuyền bộ vào làm ty trưởng ty sách dịch.
Huỳnh-Yên, tri phủ Đức-thu (Hà-tĩnh) bổ vào làm ty trưởng ty khảo duyệt.
Nguyễn-khos-Phong, thi giảng học sĩ, phong trưởng phòng bí thư.

Nguyễn-Đệ, hàn lâm thị giảng, ty trưởng ty giao thiệp và kế toán.

Hoàng Tung-Đệ Vinh-Cần, tam phái ty cần tin.

Ông Vinh-Cần vì chưa có quan chức nên trong chỉ dụ có định lương ông là 100p và sau này sẽ bổ vào chính ngạch. Những người làm việc cũ ở Nội-các vẫn được giữ địa vị trước và do quan Đổng-lý văn phòng Phạm-Quỳnh phân phái.

Hai mạng thành ba

QUANG TRI. — Chiều thứ bảy 19-11 trước tại làng Thanh-ban có xảy ra một vụ án mạng ghê gớm.

Tên Giso có năm con, con cả làm thợ chữa giầy điện báo. Chẳng biết vì dận dữ thế nào mà Giao cầm dao chém vợ mình vào cổ. Người vợ vừa kêu vừa chạy chốn vào vườn người anh vợ Giao chạy ra hỏi duyên do và khuyên can thì Giso lại chém luôn anh vợ một nhát vào chân. Anh vợ chết ở giữa đường (trong khi trở đến nhà thương).

Giao chém anh vợ xong rồi, vào trong nhà thấy vợ lại chằm luôn một hồi nữa, mới đến khi hàng xóm đến và xông vào bắt được giao ra, đoạn trói Giao lại.

Nhưng khi ấy thì đã muộn và vợ Giso đã chết vì thương vết thương của chồng rồi. Một điều đáng thương tâm là vợ Giao đang có chửa !

Giao không nói hay không muốn nói tại sao đã làm cái việc độc ác ấy. Quan sở tại còn đang điều tra.

Về việc cho vay giải hạn ở Đông dương

Quan báo bên pháp hôm 24-11-32, chánh phủ dân quốc đã công nhận bản giao kèo cho vay giải hạn ở Đông dương.

Bản giao kèo này quan Toàn quyền Đông Dương đã ký cùng « Hội công ty điện chủ Đông dương ».

Giết cha mình chết rồi lại lấy chân đạp lên thi hài

BENTRE. — Đã một tuần lễ nay ở làng Giao-Thanh, tỉnh Peare có xảy ra một vụ con giết cha.

Nguyễn ông Lâm-vân-phương 65 tuổi có một người con tên là Lâm-vân-An 32 tuổi, hai cha con thường trở cũi vào ghe chèo đi bán cho dân làng ở dọc sông để kiếm ăn.

Một bữa hai cha con say rượu dù mới cãi nhau, người con tức trí quyết định xử người cha già xuống sông.

Ông Phương rơi xuống nước rồi bơi gần lại gần cũi để trèo lên nhưng bị tên con hút ngay xuống sông.

Thân già, sức yếu, không thể trèo nổi với con, nên phải bỏ mạng.

Sau khi ông Phương chìm rồi thì tên An bỏ đi.

Sau bưng chửc làng Giao-Thanh với được, làm ông kết rồi bắt tên An đến thày ma ông Phương thì tên An đã chửi to ý ăn năn hối hận mà lại còn lấy chân đạp trên thi thể ông nữa.

Gớm cho quân vô lượng này quá!

Cải chính

Trang ba. — Tranh vẽ bên phải ăn vào lời giảng bên trái và tranh vẽ bên trái ăn vào lời giảng bên phải. Nếu không đổi lại thể thành ra cải chính mà lại tình, lại hoạt động (!), mà xem tranh lại thành xem đồ.

Trang ba cột nhất, trong bài Nghị-viên với Phụ-nữ giới thứ 6 « Các ông Nghị » đọc là mấy ông Nghị, giới thứ 7 mấy đây đọc là ngũ đây.

CINEMA PALACE

Du Mercredi 30 Novembre au Mardi 6 Décembre 1932

Pathé Journal sonore et Parlant

Actualités arrivées par avion

quart de portion — Sketch comique

Le film le plus sensationnel de l'année

MADCHEN IN UNIFORM

Les jeunes filles en uniforme

Version originale

Texte Français adapté par Mme Colette

avec quelques jeunes actrices de théâtre et

cent jeunes Filles de pensionnat

Film le plus sensationnel de l'année

d'Allemagne Œuvre de grande émotion

d'une formule nouvelle qui triomphes au

théâtre Marigny à Paris de puis plus d'un

an. Un ouvrage uniquement féminin. Une

œuvre d'élite

Les Variétés

CINEMA PARLANT

Du Vendredi 2 au Jeudi 8 Décembre 1932

Guia Marie dans une belle garce

Un grand film parle Français

Ai thích phim cảm xin mời lại :

CINEMA GARNOT

rue Diezelle Hanoi

Chiếu toàn phim cảm rất hay, giá vào

xem rất hạ. Tối nào cũng chiếu từ 8h15.

TIẾNG LŨNG KHẤP HOÀN CẦU

CHE KIM-THAI NHẬT-PHẨM TAM-HY

CHE

Nhỏ cảnh sanh nước mua tại :
Hanoi-Hàng Ngang số nhà 3
Haiphong-Phố Khách số nhà 140

???
Ai muốn trở nên đẹp mà rẻ tiền?

Phấn nào dùng theo phép vệ-sinh?
Phấn nào có giấy vệ sinh thí-nghiệm hóa-học nhà nước chứng không có chất độc?
Phấn nào nguyên, thơm, mát, trơn và lâu phai hơn hết?

Dùng có phần hiệu «HUE-MY» của nhà hóa học Annam có tông lại học đường cao đẳng hóa học bên Pháp quốc, bảo chế ra từ dùng theo ba câu hỏi trên đây mà thôi.

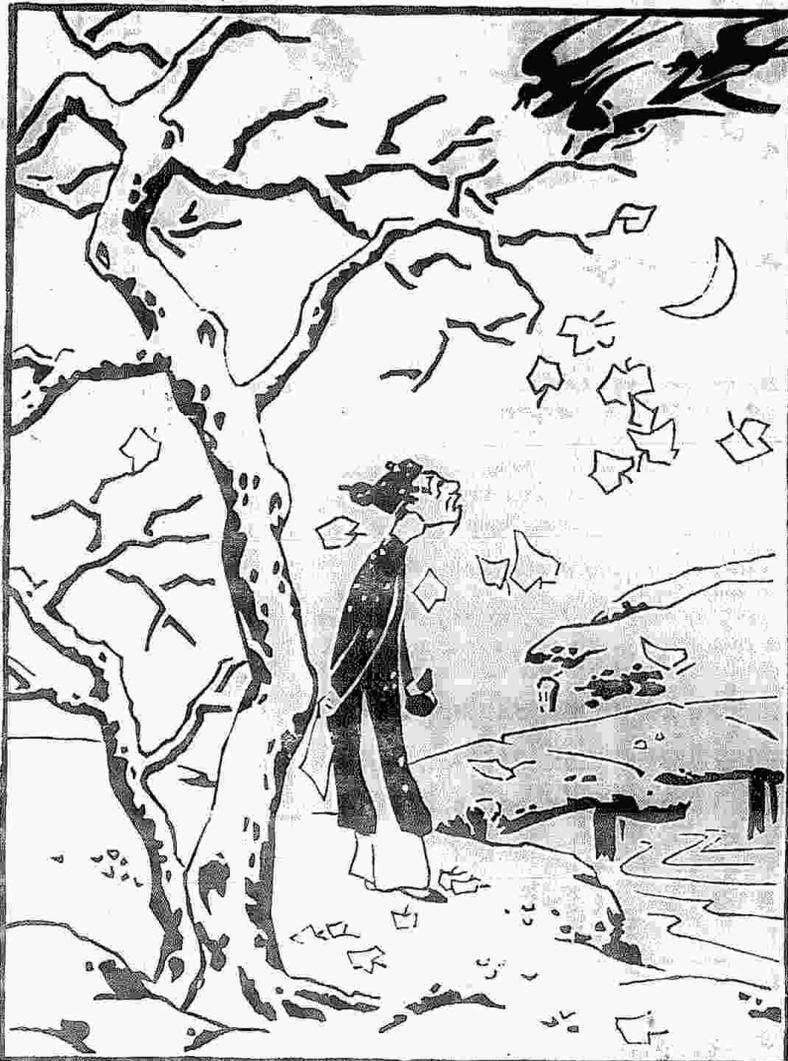
Dùng phần HUE MY thì quý bà quý cô được lợi 2 điều:

- 1 - Đứng trở nên đẹp mười phần.
 - 2 - Không tốn tiền vì giá rẻ.
- Bên hiệu còn trữ bán:
- Thuốc nước trừ gầu, bình rụng tóc giết chỉ.
- Phấn đánh răng (pâte dentifrice).
- Dầu xức tóc đàn ông (brillantine).
- Dầu xức tóc đàn bà (huile Hué My).
- Lotion Nhà Nam (dầu thơm xức tóc).
- Lotion Nữ (— — —)
- Phấn đôi mặt hiệu Tây Thi

Các nơi mua sỉ có nhiều Huệ-hồng xin do nhà :
[Tông cục : Phan Thiết] [Lại] **MINH-GIANG**
2, Rue Đồng Khánh, 2
[PHAN - THIẾT (Annam)]

P. S. — Cần dùng nhiều người làm đại-ly trong mỗi tỉnh để bán các hàng Nội Hóa kể trên đây. Ngài nào muốn, xin viết thư (trong-vi) - nghị: Xin miễn gửi hàng theo cách định hóa giao ngân

Các nhà văn-sĩ ta cảm thu

Tưởng tượng...

... và sự thực

Họ cảm thu ...

(Viết theo bức vẽ tưởng-tượng của Đông-sơn)

- Đêm thu đối cảnh sinh linh.
- Thì nhân trần trọc một mình khôn người!
- Vội vàng bút thò gài tai,
- Thần thơ rạo gát ra ngoài làm khuấy.
- Sầu thơ, sẵn rượu cầm tay.
- Trạnh lòng cao hứng vịnh ngay một bài.
- «Giăng thu chênh chếch lạng giời.
- «Trông giăng dạ những bồi hồi xiết bao!
- « Sập sẽ ăn liệp lừng cao.
- «Lạnh lòng chưa biết chốn nao nương mình
- «Hạt sương reo nặng đầu ghềnh,
- « Là ngô tan tác, lia cảnh bởi đâu?

Giếng nước ngước

- « Trảng phau tuyết phủ mặt cầu,
- « Cây trơ cành chụi một màu như bóng!
- « Buồn lình ngỡ ngàn đứng trông
- « Nỗi riêng biết ngõ tâm lòng cùng ai?
- « Cảnh thu chép một đôi nhời!
- « Gửi ai « trong nước » là người cảm thu...

Tào Thi

Tả bức tranh cảm thu

HÁI NÓI:
Miếu

- Cho hay khối óc đa sầu,
- Trông ra những cảnh không đâu nực cười.
- Cảm thu ai khéo vẽ vời,
- Lang thang vơ vẩn một người lảng thơ.
- Khách hà nhân giả?

Đi đâu mà nghiêng ngã, dằng chừng say!
Tóc bự phờ, khôn xếp đờ quảng tay,
Quạt phe phây, ngất ngây còn cảm nóng.
Ngọc tho chệnh chênh nào thấy bóng,
Kim ở ngựa ngạt sỏi trên đầu.
Nhạn kêu sương chấp cánh nào đâu?
Và vùi! Nợ đời lâu bay tit-lát.
Cây tươi lồi, lá còn xanh ngắt,
Bồi đầu ra lúc đặc lá ngõ vàng.
Trên đường đi nông rẫy như rang,
Cảnh tuylê phủ mờ màng thêm quái lạ,
Hương cúc ngọt ngào đầu đờ tá?
Hơi bùn nồng-nặc cống xông lên.
Điêm thêm mùi khét-tẹt khói tuôn đen,
Nhà văn-sĩ say mềm thơ cụt hứng,
Nhìn cho kỹ dạng người đi đứng,
Mặt quen quen chừng cũng bọn làng ta,
Phải châuq là bác Tân-Đà.

Tú-Mỡ

Một việc cải cách lớn phái nữ-lưu tại kinh thành Huế

Khắp Ba-kỳ, lâu nay việc gì cũng theo tán thời mà cải cách, nhất là phái nữ lưu tại kinh thành Huế. độ này lại càng trang diêm giết, nên ngày nào nhà giầy thép Huế cũng nhận được hàng mấy chục hộp nữ trang hoa tai dâm và vòng hạt kiêu mới ở nhà Đò Chân-Trung Hanoi gửi vô. Có lẽ những bức nữ-lưu khuê các cổ trang diêm đề ngập nghề chăng?...

NÊN ĐỌC

BÁO ĐÔNG-PHƯƠNG

Tạm ra mỗi tuần 2 kỳ -- Thứ ba và thứ sáu
Nghị luận sắc sảo -- Tin tức thành thực

Directeur: **TRẦN-VỸ**
Tòa báo: 83, 88, Rue du Pont en Bois -- Hanoi

Tại Hội Chợ Hanoi năm nay

Vì trong lúc đồng tiền eo hẹp, nên tại Hội chợ năm nay ở những gian số 10-12-14 và 16 giầy H nhà đồ gỗ Hồ-Phong ở Nam Thành sẽ đem lên bày những đồ gỗ đề trang hoàng trong nhà: như buồng ấu, buồng ngủ, salon, tủ chiện theo lối lâu và lối tây rất nhã, rất tinh xảo, giá thật rẻ. Vậy các ngài muốn sắm đồ gỗ ở Hội chợ Hanoi năm nay chớ nên bỏ qua mà chẳng lại xem những gian hàng ấy.

hôn bướm.. ..mơ tiên

của E Khai Hưng

Tranh vẽ của Đông-Son.

Ngọc trút giầy rơm rón rén lại gần thì thấy chú Lan cắm hương vào bát hương, rồi ra quỳ trên chiếc bục gỗ, chắp tay cầu khẩn, tụng niệm. Ngọc tuy núp ở cái cột ngay bên cạnh nhưng vì Lan khấn khứa nhỏ quá không nghe rõ, chỉ thỉnh thoảng lọt vào tai Ngọc những mẩu câu, đại khái «Pbù hộ cho đệ-tử... có đủ nghị-ực... xa chốn trầm luân...» La nhất là luôn luôn Ngọc nghe rõ Lan khấn đến tên mình đi liền với một tên khác hình như là Thi thi phải...

Ngọc liền ở chỗ ẩn núp đi ra, định đến gần vỗ vai chú tiểu, nhưng chú tâm trí để cả vào sự tụng niệm, không biết Ngọc lại gần, thành thử chàng đứng liền ngay sau lưng mà chú vẫn không ngờ... Ngọc bỗng rất mình kinh sợ vì vừa nghe chú tiểu khấn một câu ghê gớm:

«Đệ tử đã giặc lòng tin mê đạo, không ngờ nay mới biết lòng trần tục vẫn chưa rũ sạch... nhưng đệ tử xin thề ở trước đức Tô-bì...»

Nghe tới đó, Ngọc rón rén lui về phía cửa rồi bước ra không để Lan biết.

Sáng hôm sau trong chùa Long-giang kẻ tới, người lui có vẻ tấp nập rộn rịp.

Dưới nhà ngang đối diện với nhà trai, ông họ cùng ba, bốn người làng đến giúp việc đứng bên chiếc bàn dài, kê lau lá mít, kê đóng oản, tiếng kêu chi chát. Chốc chốc lại thấy có người đội voi giấy, ngựa giấy cùng những bình nhàn tới.

Ngọc tuy lần đầu được mục-kích quang cảnh ấy ở chùa, nhưng cũng chẳng lưu ý tới. Trong lòng chàng đương băn khoăn về câu chuyện tối hôm trước nên ngờ ngác đi tìm Lan

để dò cho ra sự bí-mật.

Lên chùa thì gặp chú Lan đương cắm phất trần phẩy bụi ở các pho tượng, còn chú Mộc thì lúi húi lau các cây đèn, nến cùng bình hương ống hoa. Ngọc lại gần hỏi:

— Chùa ta sắp có việc gì mà như có vẻ nao nhiệt lắm.

Chú Mộc quay lại trả lời:

— Hôm nay bắt đầu làm chay cho vong linh ông Hàn.

thit. May sao! chú Lan như giúp cái lòng nguyện-vọng của chàng, bỗng bảo chú Mộc chạy qua xuống nhà tổ xem sự cụ có truyền gì không, vì chú nói hai người cảm-cúi suốt từ sáng sớm đến giờ ở trên chùa. Ngọc nghĩ thầm:

«Hàn vô tình hay hẳn muốn ở lại một mình với ta»

Song tuy được như lòng ước mong mà cũng chẳng biết hỏi câu gì? Quái lạ, trước ngờ bạn là giu thì đứng

— Cháu lên đây để nghỉ ngơi cần được yên tĩnh mà gặp tuần chay thế này chắc phiền cho cháu lắm nh?

— Bạch cụ cũng không sao ạ. Chỉ vì cháu ở chùa làm phiền cụ và làm khó nhọc cho các chú tiểu phải săn sóc, tới nay đã hơn nửa tháng nên cháu muốn xin phép cụ mai cháu về Hanoi.

Ngọc vừa nói vừa nhìn Lan xem có tỏ ra nét mặt vui, buồn, nhưng vẫn thấy Lan điềm nhiên như không, đứng cạnh: hất-trần phẩy bụi, không hề lưu ý đến mình.

Sự cụ ngầm nghĩ một lát rồi trả lời:

— Nếu cháu sợ chuông trống âm-ỹ thì bác chả giám giữ.

— Bạch cụ, không phải thế.

— Hay cháu sợ ngăn trở việc học của cháu. Nếu chỉ có thế thì cháu kể các tên sách cháu cần dùng, vài hôm nữa bác bảo chú Lan về Hanoi lấy lên cho cháu.

Ngọc ngó lời xin về là chỉ để rõ ý từ Lan, nên thấy sự cụ giữ lại thì đứng im. Sự cụ biết rằng Ngọc thuận ở lại quay ra bảo Lan:

— Xong việc làm chay chú về Hanoi Ngọc vội đỡ lời:

— Bạch cụ, cháu đã đem theo đủ các sách rồi ạ.

— Thế thì càng hay... À này cháu Bác nghe nói tây người ta cũng dịch kinh phật có phải không?

— Bạch cụ, vâng. Nhất là một quyển của người Đức, cháu nghe nói có giá trị lắm, nhưng cháu chưa đọc.

— Cháu biết tiếng Đức ả?

— Bạch cụ không, nhưng sách ấy có bản dịch chữ Pháp.

— Vậy thì cháu nên mua mà xem để biết qua đạo phật.

Ngọc nhìn Lan mỉm cười.

— Thảo nào ở nhà tổ thấy nhiều đồ mã thế.

Ngọc tuy cũng hỏi, cũng nói cho qua quít, chứ bao tình thần đều chăm trù cả vào chú Lan, chỉ mong được gíp ở lại một mình với chú mà thôi. Đứng một lúc lâu, chàng vợ vẫn hỏi:

— Chú không xuống nhà giúp việc đóng oản ả?

— Không phải việc của tôi!

Câu trả lời cộc-lớ của chú Mộc khiến Ngọc bẽn lẽn đứng im thin

trước mặt bạn cũ-chỉ ngôn-ngữ còn được tự-nhiên. Nay biết chắc bạn là gái rồi thì lại thấy mình bẽn lẽn lên ngược ngạnh. Có lẽ đó là cái tính rút rít của con người có giáo-dục, có lương-tâm. Hay đó chính là ái-tình?

Ngọc tòm tòm cười một mình, trong lòng lấy làm sung sướng, đương định tìm cách khai mào câu chuyện thì bỗng nghe có tiếng guộc lộp cộp. Ngoảnh lại thì sự cụ đã đến gần. Sự cụ cười bảo Ngọc:

QUANG-MY
13, Rue de la Soie, Hanoi.
Téléphone. 702
Soleils de luxe et tous tissus

Bán-hiện mới về rất nhiều hàng mùa rét:
Hàng Tô: cầm nhung Tạng-hải, gấm, vóc, nhiều đủ các màu.
Hàng Tây: nhung, satin lam hoa gấm, satin đen nhiều tây chơn và thêu, và đủ các mặt hàng khác nữa.
Bán hiện lại có nhiều các kiêu ô ean (parapluies cannes) để các ngài dùng đi họp thời trang.
QUANG-MY
Hiện của rồng vàng

NHÀ THUỐC CHUYÊN BỆNH LẬU GIANG
Đã phát-mình những thứ thuốc chữa về bệnh ấy
Hiệu thuốc **LÊ-HUY PHÁCH** làm thuốc đã lâu năm đặt phòng riêng để thí-nghiệm bệnh Lậu và Giang Mai.
Hồi năm 1931 đã phát minh những thứ thuốc này để chữa về bệnh **LẬU** mới phải (état aigu) bất cứ mức độ, miễn thuốc chỉ dùng từ 4 đến 6 ve là khỏi hẳn, mỗi ve giá là 0 p 50
Lậu lâu năm (état chronique) thường sinh nước tiểu vàng đỏ, hay đục cùng là vẩn-vẩn, lúc đi tiểu thấy nóng, từ chi mới nết, yếu đuối, và còn sinh nhiều cương khó chịu khác nữa. Như thế chỉ dùng 2 ve là triệt-trùng, giá mỗi ve 0 p 60 và 1 hộp to Bồ-Ngũ Tạng-Trừ-Lam 2 p 00 (hộp nhỏ 1 p 00) là khỏi hẳn. Thứ thuốc này ai dùng không khỏi sẽ giả lại tiền. Còn bệnh Giang-mai thì bất cứ nặng đến đâu, uống thuốc của bản hiệu cũng chóng khỏi hơn là bệnh Lậu, ai ai đều biết.
Ai muốn hỏi điều gì xin đính theo timbre 0 p 05 để tiện việc trả lời. Ở xa thuốc gửi thư về sẽ gửi theo cách lĩnh-hoà g uo-ngân (C. R.)
Thư và manda xin gửi cho:
LÊ HUY PHÁCH 12 route Anh Từ Hanoi, Tonkin

Hôn bướm...mơ tiên

Lan nói một mình :

- Chết chửa, chưa bảo ông hộ đi mượn bản.

Rồi chú hấp tấp chạy xuống nhà. Lan tưởng làm thế để đánh trống lảng, nhưng ngờ đâu càng tỏ cho Ngọc biết rằng mình là gái. Vì Ngọc nhận ra rằng bề khí nào câu chuyện đến chỗ nguy hiểm là Lan tìm hết cơ nọ cơ kia để xa lánh, Ngọc mừng thầm nói một mình :

- Có tài thánh thi cũng không giấu nổi ta.

Vừa nói rất câu thì thấy Lan ở nhà dưới chạy lên, nét mặt thản nhiên tươi cười như thường; Ngọc ồm ồm hỏi :

- Chắc tối hôm nay làm chay có chạy đàn, thi thế nào có Thi cũng đến xem nhỉ?

Lan vô tình không hiểu :

- Có Thi uào?

- Có Thi của chú, chú đã quên rồi.

- Nam vô a-di-đà Phật: ông chớ nói đùa nhỡ đến tại cụ thì còn ra làm sao?

- Nhưng chuyện có thực đâu mà chú sợ... chú ạ, có Thi của chú thì yêu chú, mà chú không thể yêu được, còn có Thi của tôi, thì tôi yên mà có lại không thể yêu được tôi. hay không muốn yêu tôi.

Chú Lan nghiêm sắc mặt trả lời :

- Nếu còn muốn tôi nói chuyện với ông thì xin từ nay ông đừng đem những chuyện bậy bạ kể cho tôi nghe nữa.

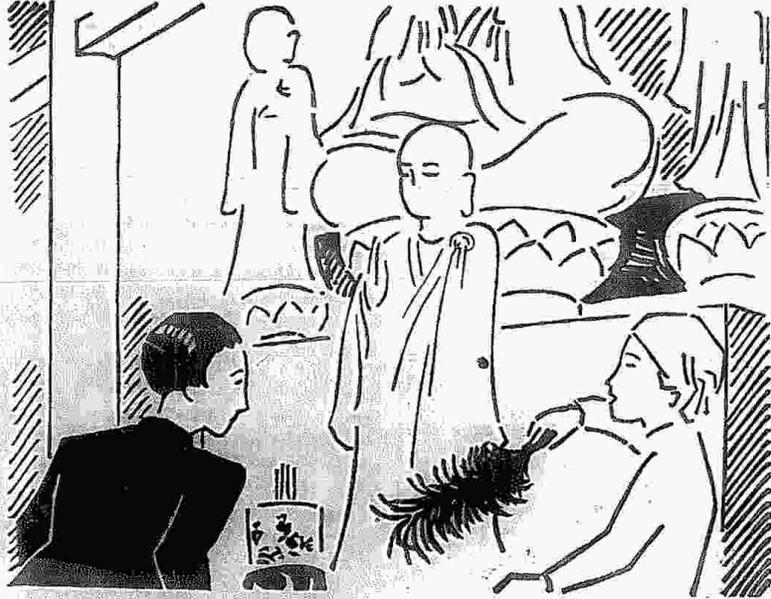
- Xin vâng - Chỉ vì tôi coi chú là người bạn thân của tôi nên mới dám ngỏ tâm can. Nhưng chú không muốn nghe thì thôi. can chi mà chú phải giận.

(Còn nữa) Khái-Hưng

Ngoài giờ học tại trường, công và trường tư, học-trò muốn thi bằng Sơ-học Pháp-việt được chắc chắn, nên luyện thêm Pháp-văn và Toán-pháp. Hỏi trường Thăng-Long, Số 2 và 9 Hàng Cột.

- Chính thế! Người tình nhân của tôi tên là Thi.
Lan sẽ hỏi: tên là Thi à?
Chú cúi mặt ngẫm nghĩ, rồi ngừng phát đầu lên mạnh bạo nhắc lại câu hỏi:
- Tên là Thi à?
- Phải tên là Thi / ... Chú cho là lạ ru?
- Cũng hơi lạ.
- Chú có thể cho tôi biết được vì cớ gì mà chú cho là lạ.

chỉ có một mục đích ấy!...
... Nhưng cô Thi tôi quen biết chắc không phải có Thi của ông đâu, đừng vội mừng hão... Đứng lẽ ở trước cửa Từ-bi chẳng nên nói câu chuyện nhảm nhí, nhưng xin ngài cũng thấu nỗi khổ tâm của kẻ tu-hành này mà tha thứ cho... Ông nghe câu chuyện tôi sắp kể đây xin giữ bí mật cho nhé!
- Được, tôi xin giữ bí mật.
- Có gì đâu! gần đây có một

Lan chỉ mỉm cười không trả lời. Ngọc càng ngờ lắm, giả vờ kể chuyện riêng.
- Tôi yêu cô Thi, sắp sửa hỏi làm vợ thì bỗng có ấy đi đâu mất... Ráng chừng chú cũng quen biết cô ta nên cho là một sự lạ chứ gì... Nếu thế chú làm ơn báoùm cho tôi biết bây giờ có ấy ở đâu... Có người bảo tôi rằng có ấy đi tu, nên tôi cứ lần mò các chùa chiền để đi tìm...
Lan nghe tới đó, cười khảnh khách nói tiếp theo:
- Vậy ra ông tới chùa Long-giáng

người thiếu nữ cũng có chút nhan sắc, hễ gặp tôi là có trông gheo; có khi lại dám viết thư gửi cho tôi, tôi van thế nào cũng không được... tên cô ấy là Thi... Vì thế thường thường đêm khuya tôi vẫn lên chùa cầu nguyện đức Thích-ca phù hộ, và giảng pháp màu nhiệm cho cô ta tỉnh ngộ mà buông tha kẻ tu-hành này ra.
Ngọc nghe câu chuyện ngẫm nghĩ Có lẽ nào lại thế!.. hay hẳn đã biết ta đã phá được sự bí mật của hẳn nên hẳn bịa ra câu chuyện ấy chứ gì... Đã toan hỏi căn vặn, thì bỗng chú

- Bạch cụ, để rồi cháu nhờ chú Lan giảng qua cho cũng đủ.
- Chú ấy đã biết gì!... Nhưng cháu còn bạn học bao nhiêu thứ. Khi nào thì đồ đã rồi hãy khảo - cứ về đạo Phật cũng được... Cháu chỉ nên biết rằng đạo Phật huyền bí lắm, chứ những điều cháu trông thấy trước mắt không phải là điều cốt yếu của đạo Phật đâu!... Cho chí những việc lễ bái, đàn chay cũng là phải có để khuyến đàn bà và những kẻ vô học làm điều thiện đó thôi...
Sự cụ đứng nhìn quanh một lượt rồi hỏi chú Lan:
- Chú Mộc đâu?
- Bạch cụ, chú Mộc vừa xuống nhà rồi.
- Chú ấy chưa đi mời các sư chùa Long - Vân, Hàm - long đến dự lễ à?
- Bạch cụ chưa.
- Thôi chú ở lại sửa soạn, quét tước để ta bảo chú Mộc đi ngay kéo muộn.
Sự cụ vội vàng đi ra.
Ngọc đến nhìn chú Lan làm việc, cố tìm cách gợi chuyện bí mật. Chàng đến gần sẽ nói:
- Tôi xin về, cụ chưa cho về, chán quá.
Lan không quay lại, trả lời:
- Ông quen ở nơi đó - hội nào-nhiệt, lên đây thấy cảnh chùa chiền tịch mịch chắc buồn lắm.
- Không phải thế. Tôi chỉ sợ tôi ở đây lâu làm phiền chú, mà lại phiền cả cho tôi.
- Sao lại phiền đến tôi được, thưa ông? Còn như ở đây có điều gì làm phiền ông thì ông cứ lên bạch cụ.
Nghe câu trả lời giống giảng Ngọc tìm tìm cười, rồi bạo dạn nhìn trông trực vào mặt chú Lan mà nói rằng:
- Có gì phiền đâu, chỉ vì trước kia tôi có yêu một người hình dung diện mạo như hệt chú...
Chú Lan điềm nhiều nói tiếp:
- Nền nay ngẫm tôi ông lại nhớ tôi, a-di-đà-phật, người tình nhân của ông phải không?

Chưa quên PHAM T A Bức nghiệp kinh Hoa học chuyên môn Paris Vua đẹp... Vua trẻ

THUỐC LẬU THANH-HÀ Bệnh Lậu là một bệnh có vi-trùng (gonocoques de Neisser) Khi mới mắc quy đầu sưng, ra nhiều mủ... giá Op60 1 ống Sau khi bệnh tình đã khỏi dần ông muốn được bồi bổ cho chân thân lại như xưa (khởi vàng đầu đau lưng đi-tĩnh mộng-tĩnh v. v.) thì nên dùng KIẾN-TINH-TỬ-THẬN-HOÀN.

Thực vậy! Thực vậy! Không giám khoe tài Môn thuốc trị chứng đau giá giầy của Quảng - Đức - Sinh được phỏng chứng tôi, do y-sĩ quan Ngọc-Sơn nghiên cứu rất tinh vi, đã chữa giúp lắm bệnh nhân, có chứng ấy thực rất thần diệu. Mới đây Mme Trương-đức-Hùng chủ nhà hát Phúc-Thắng và M. An-Phú số 4 hàng Bồ Hanoi, cũng có chứng đau giá - giầy, có lấy thuốc của bản đường điều được khỏi cả.

Những hạt đậu dạn

Trong bát chè nhà nẫu

Trong P. H. số 22 có câu:
Ông Ngạc-vân-Đông đứng lên phân
đối bằng tiếng pháp...
Ông nghị Đông là người cùng phái với
ông Lục khi nào lại phân đối ông Lục!

Tri-Quốc viết trong bài xã thuyết báo P.
N. T. Đ. số 562:

Để đi việc đi học người nước ta thừa
nặng vẫn cho là một cái trang để treo lên con
đường phú quý.

Vậy cho cái gì là một cái trang? Mà nếu
để treo lên con đường thì bắc thang ra làm
sao, có lẽ chân trang đặt ở giếng khô thì
mới bắc lên con đường được.

Bích-Ngọc viết trong « bức thư cuối
cùng » P. N. T. Đ. một câu triết vấn:

Đời anh không em thì chỉ là một cái máy
giã nợ đời chàng hay em có thấu lòng anh
chẳng?

Vậy đời anh có em thì chắc là cái máy
không giả nợ đời chứ gì, làm gì mà có em
nó không thấu lòng cho anh?

Bắc-kỳ thể thao số 104 viết:
Hai cái đầu hỏi (?)
mà chỉ có một cái, sao không viết 2 cái đầu
hỏi: ???

Trong bài « Hai cuốn sách mới in
hội nhà giáo quốc ». (Ngọc-báo số 1588), ông
Chuyết-phu viết:

1. Ngọn triêu lịch sử lúc bùng, lúc trầm...
Ngọn trào lịch sử là cái gì? mà ngọn
triều o lại lúc lên lúc trầm được?

2. sau khi nước Pháp chiếm tại ngày thứ
hai năm 1871... và bồi thường cho nước Đức
5 triệu phât lạng.

Nếu ông Chuyết-phu giỏi khoa toán pháp
tư khoa sử-ký lấy nhân số 5 triệu
với con số 1000 thì bài nghị luận của ông
sẽ có kết luận sự thực hơn.

Ngọc-Hoàn viết trong bài « theo giọng
nước » (P. N. T. Đ. số 560):

1. Rồi hai giếng nước mắt đã như rơi
thành thoi vào trái tim đau đớn của Tâm-
Giáo...

Nếu hai giếng nước mắt rơi được thành
thoi rơi vào trái tim thì đau đớn thực đấy.

2. Câu nói của chàng nghe sang-sảng
như tiếng cầu cầu của kẻ chết trôi.

Ê chết trôi rồi mà còn kêu được sang-
sảng kia à! Ráng chừng lại tiếng gọi ở cõi
âm chứ gì.

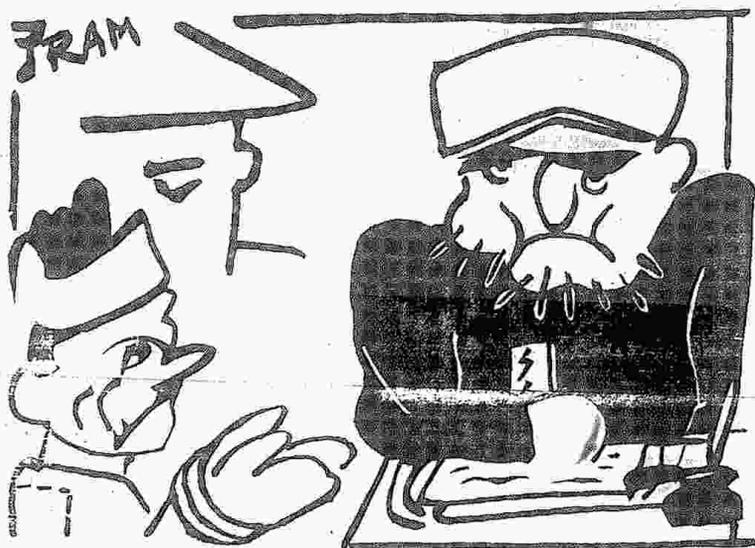
Một bài cè oản đậu dạn hay một câu
văn bi của Th. B. (xã thuyết P. N. T. Đ số
160):

Vào dự đấu xảo mỹ nghệ phụ nữ tại Thành
kinh, một số chị em Hà-thành đã có cái vinh
dự được là giáo nữ công Hà thị Tuyết đem
mấy khế hoa dất Bắc mà giặt được giặt
nhất giữa chị em Huế.

Ai muốn hiền, có mà hiền.

Bắc-kỳ thể thao số 103 có câu:
Quả tim thời đáp, võ tay từ bấy giờ.

quả tim thời đáp thì chết quách mất rồi,
võ tay sao được!

— Bùm con là người lương thiện... thật quả làm của quan Lân thế nào thì
lạm dòn con cũng vậy a
— Thế thì 10 năm khổ với!

Hai cuốn sách mới in

1. -- NAM - NỮ BI - MẬT CHỈ - NAM
Nói về việc vệ sinh hôn-nhân của trai gái.
Có hình vẽ các cơ-quan sinh-dục và các
bài thuốc để chữa các bệnh; Lậu, Dương-
mal, bở-thận, điều-kinh, bạch-dái, an-thai,
dưỡng-thai, cầu-tử v...
Ai muốn cho ái-lịch của vợ chồng được
hòa-hảo, nói giống đồng đức, thân-thể
khỏe-mạnh, nên mua ngay sách này. Giá
0.30 ở xa thêm cước 0p20 (Lĩnh hóa giao-
ngân là 0p65) thơ và mandat đề: « Nhật-
Nam Thư-quán Hanoi ».

2. -- Thương-mại kế-toán chỉ-nam

Sách này làm sổ sách nhà buôn, kế-
toán, kỹ-nghệ, nhà làm ruộng, báo chí v. v.
Thương-mại kế-toán chỉ-nam là một cuốn
sách do ông Lê-vũ-Thái tốt nghiệp Trường
Cao-đẳng Thương - mại, tham - tá Hòa-xã
công-ti soạn ra bằng chữ quốc-ngữ rất
công-phu, dễ chỉ dẫn một cách rõ-ràng, dễ
hiểu các sổ sách nhà doanh-nghiệp phải
vào sổ, công việc thực số cuối năm, cách
lính lỗ lãi và thực-hành theo phương-pháp
giản-tiện. Lối quốc-ngữ viết tắt. Cách tập
đánh máy có in cả bản đồ, các thứ máy chữ
để người không có máy tập đánh cũng
được, v. v. Dù nhà buôn, hội buôn, nhà
chế-tạo kỹ-nghệ, làm ruộng, các nhà làm
báo, chỉ đều dùng hợp cả... Trong sách
lại có thêm nhiều mục rất có ích như:
Cách viết thơ từ trong việc thương-gia
biên thơ, làm văn-tự giao-kéo... Cách giao-
thiệp với nhà băng, nhà bưu-điện, các
chuyên-môn vận-tải. Cách học lính buôn
mấy đồng...

Thật là quyển sách Kế-toán đầy đủ và
rất hợp thời. Cái thời-đại cạnh-tranh kịch-
liệt về kinh-tế về tiền-tài. Sách đã in từ
Giấy rất tốt bìa cực đẹp chữ thật rõ. Giá
1p50. Mua buôn mua lẻ thơ và mandat đề
cho nhà xuất-bản như vậy: Nhật-Nam
Thư-quán Dược-phòng 26 Hàng Bông
Hanoi - Bắc-kỳ gửi cả mandat trước thì
là 1p80 cả. Gửi Hà-hóa Giao-ngân thời là
2p95. Mua ngay kẻo hết.

Im. Moderne
62 phố hàng Bạc, Hanoi
Le gérant: Phạm-Chân-Hung
Sang nhà mới
nên bán hạ giá
Hiện tự Minh, bán các thứ dùng
về điện, đã dọn sang số nhà 18, phố
hàng quạt, trước cửa Cinéma Tonki-
nois. Đồ hàng đã bắt đầu bán hạ giá.

HIEU ICH-CAT
47 HÀNG GAI HANOI
LÀM ĐỦ CÁC THỨ
DẤU VÀ CLICHÉ
GỖ ĐỒNG, SẮT, NGÃ
CAO-XU VÀ BIÊN ĐỒNG

Imprimerie Lithographique
HỢP THÀNH
96 Rue des Tasser Hanoi
là nhà in thạch-bản có đủ các khí
cụ, máy móc, chuyên môn in các
hữ giữu hiệu ngũ sắc:
« Hiệu pháo - hiệu chò - hiệu
- rượu - hiệu hương - lịch v.
v... »
Các ngài cần các kiểu đẹp, trong
nhà có người vẽ chuyên môn, rừ
am hiểu về lối khuếch trương đường
thương-mại.
Cic thợ làm máy rất khéo-léo, đã
đào luyện lâu năm trong các nhà in
tay nam.
Các ngài cần in các thứ giữu hiệu
ngũ sắc, rừ màu in, xin mời lai bản
số thương lượng, sẽ được giá rất hạ
Ở xa viết thơ hỏi giá, xin giữu
tri ngay.
Hợp thành
96 Rue des Tasses Hanoi

— Cụ đi đâu với vàng thế?
— Ấy chết! Ông để tôi kéo nhờ tàu, để
người ta mong đợi thì không tiện?
Ai mong cụ?
— Tôi chả có bữa đi dự tiệc ở hiệu cơm
tây Lạc-xuân ế mà, ông có biết không?
— Ai bảo là là gì hiệu Lạc-xuân, có phải
ở số nhà 55 phố hàng Bông mà là hiệu to
nhất Hà thành của người Annam mở; số
giấy nói 528 chữ gì.

Quái lạ quá!
Quyển ấy giữu những 218 TRANG
bán có 0p.35; không những thế, truyện
lại hay, văn lại vui; mà nhất là tác
giả lại là nhà tiểu thuyết.
NGUYỄN-CÔNG-HOAN
mà sao lại để nhan là:
Những cảnh khốn nạn
?

Bắt đầu khai giảng từ Novembre 1932

Cours de 1. Littérature française (programme baccalauréat) tous les jours de 19h
2. Français Mathématiques
programme diplôme tous les jours de 19h à 21h 3. Littérature Annamite tous les samedis de 20h à 22h

Ai muốn

- a) học thêm để thi Diplôme và Baccalauréat cho chắc phần chúng tuấn;
- b) chỉ có thi giờ học « Lớp tối », để thi bằng tú tài;
- c) học làm văn, thơ quốc-văn
- d) học thêm Hán - văn để hiểu thấu quốc-văn;
- e) giải tri liệu sâu ngoài những giờ làm việc các sở, thì tới đến trường Hồng-Bang; mà nghe mấy ông Cử-nhân Khoa văn-chương khoa toán-pháp và nhà thi sĩ Nguyễn-khắc-Hiếu diễn giảng

LYCÉE LIBRE HONG-BANG

68, 70 Rue Jules Ferry - 12, 14 Avenue de la Cathédrale 39 Rue Lamblot - Hanoi

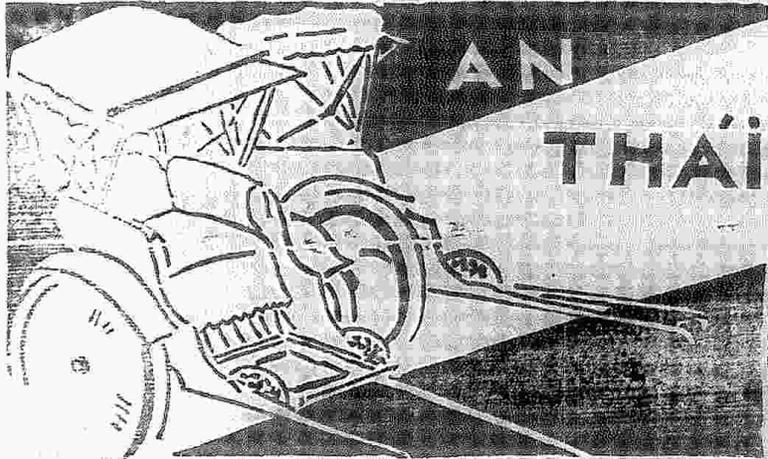
MỘT CƠ QUAN

Chuyên khảo cứu về những cách phòng nạn cháy.
 Thực hành cách phòng nạn ấy theo phương pháp riêng,
RẤT HIỆU NGHIỆM
 Chú nhật nào cũng có thử máy ở nhà
 hiệu để tỏ rõ sự hiệu nghiệm của máy
KNOCK-OUT

PIERRE JACOMET

Đại lý độc quyền máy cứu hỏa Knock-Out
 chuyên môn về các ngiệm phòng nạn cháy
 1, Phố Đông-Khánh Điện tín: Jacomet Hanoi
 Giấy số 617 HC. Hanoi. 394

! Ai muốn hỏi han điều gì về
 cách ngiệm phòng nạn cháy, bản
 hiệu rất hoan nghênh chỉ dẫn

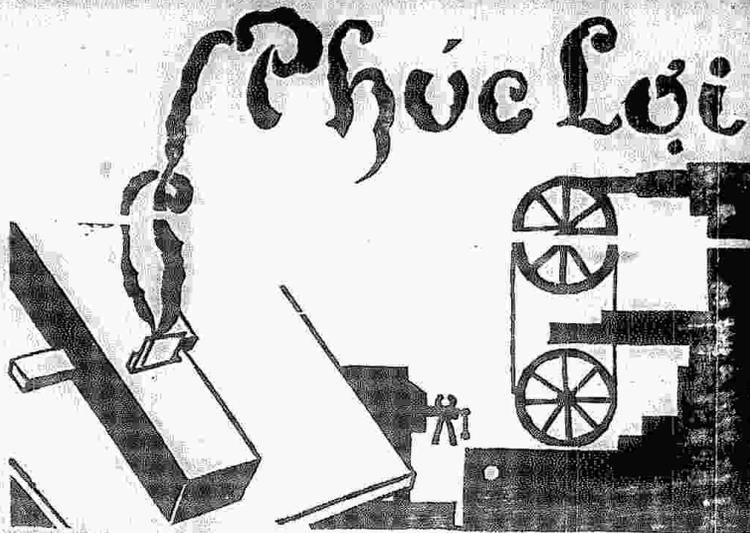
Hiệu đóng xe tay rất chắc chắn 23 phố Cầu gỗ - Hanoi

THUỐC LẬU HỒNG - KHÊ

Là một môn thuốc ngoại khoa gia truyền ngoài trăm năm, lại nhờ được sự kính trọng
 của chúng tôi trong mười năm nay, đặt phòng riêng truyền môn chữa về bệnh lậu và
 bệnh giang mai nên phát minh ra được nhiều vị thuốc rất hay chế luyện thêm vào thành
 một phương thuốc rất hoàn toàn chỉ uống trong bốn tiếng đồng hồ là kiến hiệu ngay
 không bắt đi đại tiện không vật vã nhọc mệt không hại sinh dục, đàn bà có chữa cũng
 uống được. Bệnh mới phải ra mủ, ra máu buốt tót, hoặc bệnh đã lâu chữa không rõ
 rọc mỗi khi uống rượu thức đêm, trong người nóng ứa lại thấy có mủ và xem trong
 nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đều khỏi một nọc. Thuốc đã mau khỏi, lại không công
 phạt, nên được anh em chị em đồng bào ... dùng mỗi ngày thêm đồng, cả người Tây
 người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rứt nọc, công nhận rằng không
 thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-Khê. Giá 0p60 một ống bệnh giang-mai tìm-la phát
 bạch lên sỏi nóng rét lở loét quy đầu đau xương rứt thịt rứt đầu gối mề đay, ra mào
 gà hoa khế, phá lở khắp người, cũ-dính thiên pháo sắp nguy đến tính mệnh chỉ uống
 một ống thuốc, là cái tử nạn sinh trong 24 tiếng đồng hồ không phải kiêng nước kiêng
 lửa lên rang uống thuốc đi làm việc như thường không hại sinh dục. Cũng 0p60 một
 ống. Xin mời quý bộ lại hoặc có thư về lập tức có thuốc gửi đến tận nơi mua từ 6 ống
 trở lên không phải chia tiền cước.

Hồng Khê được - phòng

81 - Route de Huế cạnh chợ Hôm Hanoi Téléphone 755

7.9.11 ROUTE DE HUE HANOI

Sang nhà mới, bán hạ giá
 Hiệu Tự Minh bán các thứ dùng
 về điện, đã dọn sang nhà mới số
 nhà 18 phố Hàng Quạt trước cửa
 Cinema Tonkinois

Bảo-bình-An được phòng
 CHAN-SEUK - YU chủ nhân
 số nhà 35 hàng Ngang Hanoi
 giấy số 550

Năm ngoài ở số nhà
 28 hàng Ngang, nay
 dọn lại sang trước
 cửa cũng phố ấy số
 nhà 35 Hanoi.
 Trong hiệu có Chau
 Seuk Ya tiên sinh
 xem mạch khít lấy
 tiền.
 Tiên sinh hiện ở
 chữa nhiều cho các
 quan Tây Nam, c-
 nhiều chương chỉ tốt.
 Xin mời chư quý vị
 lại xem sự thật, mới
 biết là hay.

Bản được phong lai có các hàng cao đan
 hoàn toàn và các thứ sâm thật tốt.
 Thuốc bảo chế tốt, giá lại rẻ xin ông
 kỹ giấu phạt ba kẻ lèm.

Lào-Bình

TAN THANH
 145 HANG BAC
 ĐÔNG CHÁNH
 VÀ ĐÁN

ĐỦ ĐỒ PHỤ TÙNG XE TAY..
 KIỂU MỚI GIẢNG ĐẸP
 GIÁ RẺ

Một cuốn sách « thiết thực » có ích-lợi vừa xuất bản do Nhà Nước thông dụng:

LUẬT TRƯỚC - BẠ MỚI

Thẻ-lệ đương thi-hành thuế trước-bạ, tem, ộp bạ và Địa-bạ, có thí dụ dẫn giải rõ ràng

Ông Mai NGUYEN-QUANG-THÁI soạn

Sách này sau khi quan Chánh Trước-bạ Đông Pháp và quan Chánh Địa-bộ
Đông-Pháp xem qua rồi. Tòa Trước-bạ Trung-ương lại kiểm-đuyệt cẩn thận

Công-văn số 4.117 - E, gửi ngày 27 Décembre 1930. Quan Giám-Đốc Tài Chính Đông-Pháp có giới thiệu với:

Quan Thông Đốc Nam kỳ — Quan Khâm Sứ Trung kỳ — Quan Thông Sứ Bắc kỳ

Nên mua quyền này cho các chức-dịch chôn hương thôn thông
dụng, vì là quyền sách thiết thực rất có ích lợi cho nhân-dân

sách giấy 90 trang. Giá 0p.60

Có gửi bán ở các hiệu sách lớn các nơi ở xa nếu muốn viết thư thẳng về bản-quan mua, mỗi cuốn xin gửi thêm 0p.20 tiền cước.

MÙA RẾT BẮT TỚI
 Phòiyêu sinh ho, sớm không điều trị, lâu thành lao xuyên,
 có một không hai

BỔ-PHẾ THÀNH DƯỢC

Trừ đờm, trị ho, mát lao, hết xuyên, giúp ích cho người, công thật chẳng nhỏ, có dùng mới biết

Lọ con Op.40
 Lọ lớn Op.80

ĐẠI-QUANG DƯỢC PHONG

47 phố Hàng Đường Hanoi — Giày nói số 805

Thế nào là « Phòng tích »

Bệnh phòng tích đầu ông đàn bà sức lực kém thường hay bị, từ 25 đến 50 mươ. tuổi hay bị lắm. 1. Vì cơm no rượu say với ham thích dục; 2. Ăn xong đi ngủ hay đi tắm ngay nên thụ bệnh, gọi là phòng tích. Khi lâm bệnh thấy đầy hơi, tức cổ, tức ngực, cơm không muốn ăn, ăn thì ợ, thường đau bụng đau lưng, chân tay mỏi mệt. Bị lâu năm, sắc mặt vàng, da bụng gầy. Mới uống 1, 2 liều là 4, 5 liều Phòng-Tích thàn được Con Chim không công phạt, đúng bệnh ắt thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay. Mỗi liều chia hai bữa uống giá Op.40.

VU-ĐÌNH-TÂN

178 bis, Route Lach-Tray, Hai-phong
 Ấn-tứ kim-tiền năm 1920

Các nơi Đại-lý

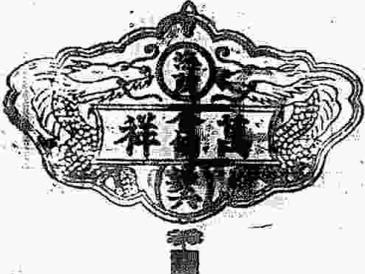
HANOI: M. Hiền, 22 bis phố Huế; Trần Văn-Huân 99 phố mới; Quảng-tiến-ký, 4 phố hàng Lọng; Nguyễn-ngọc-Linh, 25 phố hàng Bông — HÀ-ĐÔNG: Hiệu Nam-Thọ, Chợ Bưởi; Báo-Châu Photo phố Bruxelles; Hàng-Phong ở Chợ Tia — NAM-ĐÌNH: Hiệu Sinh-sinh-Đường 19 phố khách; Hưng-Long 9 Nam-Tiêu — HẢI-DƯƠNG: Hiệu Chí-Lan 11 Đông-Thị — BẮC-NINH: Vinh-sinh 162 Tiền-An — SONTÂY: Vạn-Thành 47 Hiệu-Tiêu — HAIPHONG: Hiệu Nam-Tân bán sách vở 48 phố Bonnal — VINH: Sinh Huy phố gare — HUẾ: Vinh-Tường 49 Gia Long — SAIGON: Hưng-Vượng 10 d'Espagne.

Các thanh trong ba kỳ có đại-lý ban,

BIJOUTERIE TONKINOISE VAN TƯƠNG

(Chính hiệu BÀ-LỤC)

HAIPHONG — 293k, Phố chợ Sắt

Hỗn hiệu chuyên làm, bán và chữa đồ vàng bạc thời trang Nam-Việt từ năm 20 mươ. năm nay; bao giờ vàng cũng sáng tuổi đứng cân.

Là: có bán thêm các thứ chè nếp hoa — Sâm Cao-ly, Huệ-Kỳ, quế thanh, yến, đường-Nam.

Có khách có lòng chiếu cố sẽ không lo ngại chi gì.

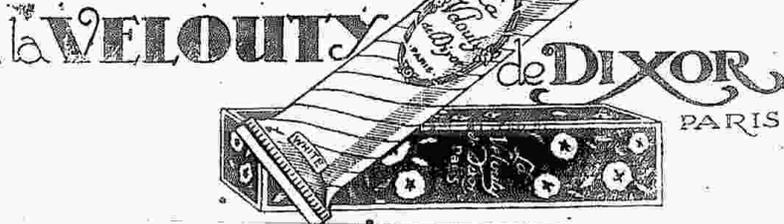
Có bán theo cách liah hóa giao ngân

VAN-TƯƠNG

Miss BARBARA KENT

Cái sắc mỹ người của tôi là nhờ ở kem Velouty de Dixor, nó là cái bùa yểu rất quý cho các bà các cô tân thời muốn trẻ mãi đẹp.

Thư kem thay phấn hiệu Velouty Dixor càng dùng màu gia càng mỹ, khi ra mưa ra nắng cũng khi nhẩy dầm mà có bờ hơi ra cũng không giảm mất màu kem. Thư kem này không những thay phấn, mà về mùa rét dùng thay thuốc nẻ thì không thứ nào tốt bằng.

Có bán lẻ khắp mọi nơi

Đại-lý độc quyền: **LUNE FAT, 23** — Rue Changeurs, Hanoi

Nhà, đất bán rẻ

Muốn bán một cái Hotel ba tầng, số 338 và 340, đường Khám-thiên, làm toàn bằng ciment armé và gỗ lim trong có 16 buồng đủ cả đồ dùng dương Hồng-kông, tủ gương v. v. Và một khu đất 310 thước ở bên cạnh.

Tùy ý ngài nào muốn mua riêng lẻ đất hay là nhà cũng được, giá bán rất rẻ, cách giả dễ dàng.

Ngài nào hỏi xin mời lại hiệu thuốc hay có tiếng.

Từ ngọc Liên,
 78 Hàng gai Hanoi

Thuốc-lão Đông-A

Gỏi như thuốc là Hút ngon, lâu hết. Bỏ túi rất tiện.

Ái muốn mua buôn gửi thư hỏi Trần-Hiệt Ninh-Tĩnh-Ninh-Giang.

Sách bán giúp Hội Dục Anh 40⁰¹

- sách có nhiều bài hay.
- Xin giới thiệu cùng độc-giả

Phổ-thông Văn-xã mới xuất bản cuốn N-on tình thế-thời sách dày 52 trang có hơn bằng nửa cuốn Phụ-nữ, bài vở lựa chọn của ba người viết, cách sắp đặt theo lối mỹ-thuật, có nhiều tranh vẽ điểm trang Giá định Op.25.

Tiền bán sách này có trích 40 giúp hội Dục-Anh.

Ái muốn biết nội-dung và giá trị của sách hãy biên thư đính có Op.28 gửi mua. Thư gửi cho Phổ-thông Văn-xã đường Hàm-sỏi ở Gia-Định. (Có mục lục các sách gửi kèm theo sách mua)

NÊN DÙNG

Sà phòng thơm rửa mặt hiệu

MONDIA

vừa thơm, vừa rẻ, Có bán khắp mọi nơi

BA CON TA NÊN

Chú ý

Ông Bang-hữu-Đạo mới ở Singapour ra Bắc-Hà ta lần thứ nhất, có tài xem được những việc quá-khứ vị-lai 10 điều đúng cả 1, tương pháp như thần. Bà con ta ai có sự gì nghi ngại đến bản mệnh, hoặc vì quên lợi, v. v. xin mời lại xem ngay, không dám khoe hay, nói lắm. Mong lắm thầy

M. Bang-hữu-Đạo
 Hiệu Hồng-Xương

số nhà 63 phố hàng Bướm (ở trên gác)

CÙNG CÁC NGÀI

có bệnh nên biết

Ông Hứa-gia-Ngư là một danh y có tiếng khắp trong Nam ngoài Bắc ai cũng đều biết, ông dùng chủ hiệu báo-chế Thiên-hóa-Đường ở số nhà 25 phố Hàng Gạo (gần chợ Đông-xuân) ông làm thuốc bảy tám năm nay, ông có tài xem mạch bốc thuốc, chắc bà con đã tường biết ông, bất luận lúc nào ai muốn bắt mạch xin đơn, ông vui lòng không quản tiền nong, nhiều ít, hoặc không cũng được, không quản khó nhọc, còn các thứ báo chế đáng phép không hề giả dối, các thứ kinh nghiệm về khoa phụ nữ, và các thứ cao đơn hoàn tán thì rất hiệu nghiệm. Nói tóm lại là trong báo chế của ông chữa đủ các chứng bệnh, vậy bà con nên biết, mà dùng trong khi có bệnh.

Người biết ơn ông giới thiệu